

Šiluvos žinia

2008 m. gegužė Nr. 5

Marijos vaidmuo Lietuvos gyvenime milžiniškas

Prireikė net keturiolikos šimtmečių, kol Evangelijos žinia pasiekė Lietuvą. Ir vėliau istorijos audros dar ilgai ir negailestingai draskė Katalikų Bažnyčios medžio šakas, kliudydamos megztis išganymo vaisiams. Tų audrų sukuryje, kai Katalikų Bažnyčia Lietuvoje išgyveno labai sunkius laikus, Šiluvoje apsireiškė Švč. M. Marija.

Kai universiteto studentams kalbėjau apie Dievo Motinos apsireiškimą Šiluvoje Lietuvos istorijos kontekste, vienas klausytojas pasiteiravo, kas nulėmė, kad ir labai nepalankiomis istorinėmis sąlygomis Katalikų Bažnyčia Lietuvoje išaugo ir tapo gausiausia konfesija. Lietuvos didikų klystkeliai, karų su rusais ir švedais audros, badmečiai, marai, carinė ir sovietinė priespauda – ir po viso to apie 80 procentų lietuvių šiandien išpažįsta katalikų tikėjimą.

Į šį klausimą būtų nelengva atsakyti, jei atsižvelgtume vien tik į žmogiškąją faktorių. Natūraliai Bažnyčia turėjo sunykti. Tačiau Lietuvos istorijoje matome ryškiai išsipačiusias Dievo Motinos Marijos pėdas. Be abejo, jos ryškiausias Šiluvos žemėje, tačiau ne vien ten. Aušros Vartai, Trakai, Pivašiūnai, Žemaičių Kalvarija, Krekenava, Pažaislis – tai vietos, kurias žino ir lanko piligrimai. Jose didžiausios tikinčiųjų pagarbos susilaukia malonėmis garsėjantys Švč. Mergelės Marijos paveikslai. Ten tūkstančiai žmonių patiria Dievo gailestingumą, atgailauja ir gydomi sielos žaizdas. Turbūt dėl šios priežasties Šiluvoje apsireiškusi Dievo Motina vadinama Ligonijų sveikata.

Neseniai mes pergyvenome sovietmetį, kai komunizmo kūrėjai buvo pasišovę visiškai sunaikinti Bažnyčią. <...>Šiluva buvo tapusi komunizmo kūrėjų galvos skausmu. Šioje kovoje laimėtoja liko Šiluvos Dievo Motina, kuriai prieš aštuoniolika metų kardinolas Vincentas Sladkevičius drauge su jau nepriklausomos šalies vadovu paaukojo Lietuvą ir jos žmones.

Drįstu teigti, kad Marijos vaidmuo Lietuvos gyvenime buvo milžiniškas. <...> Šiluvoje apsireiškusi Marija mažai kalbėjo, bet pasakė tai, kas svarbiausia: „Žmonės garbinkite mano Sūnų, nes jis vienintelis gali jus išgelbėti!“ Ar tai nepanašu į Marijos žodžius Galilėjos Kanos vestuvių puotoje: „Darykite tai, ką jis jums lieps“ (Jn 2, 5)?

*Iš Kauno arkivyskupo metropolito Sigito Tamkevičiaus homilijos Los Andžele
2008 m. gegužės 4 d.*

*Marija, Malonės Pilnoji,
Tu visų malonių Tarpininke,
<...> sakyki mums,
ko trokšta iš mūsų
numylėtas Sūnus,
mes norime visiškai
paklusti Jo valiai.
Maloningoji, parodyki mums
naujame spindėjime
gyvo tikėjimo,
nemirštamoms vilties
ir nežinančios ribų
meilės žvaigždes.*

*Iš Adelės Dirsytės
ir kitų Sibiro gulagų lietuvių kalinių
maldaknygės „Marija, gelbėki mus“*

Šiluvą naujai atrandame. Mes turime tokį brangų perlą, kurį visos okupacinės valdžios norėjo iš mūsų Bažnyčios ir Tėvynės atimti. <...> Ji turėjo būti užmiršta kaip atokus kaimas, į kurį veda tik žvyruotas kelias...

Su didele pagarba šiandien turiu paminėti mūsų brolius kunigus ir visus pasauliečius, paraprijų pastoracines tarybas, įvairias organizacijas, kurios tiek daug meilės

ir širdies įdeda rengdamiesi šitam Jubileiui. Mes stengiamės Šiluvos Jubilejų švęsti taip, kad iš tikrųjų mums patiems būtų gilus suvokimas, ką mes turime.

Marijos žodžiai mus padrąsina ir sustiprina, kad Lietuva tikrai turės ateitį. Tikrai ją turės, nes nei vienas, kuris pasitikėjo Dievu, kuriam Dievo Motina Marija buvo mama, nenusivylė savo gyvenime pažvelgdamas į tai, kas buvo, ir su viltimi tikėdamas ateitimi.

Ačiū už visų jūsų pastangas, už jūsų meilę ir gerumą, už jūsų gyvą ryšį; kiekvieną <...>kviečiame kartu švęsti visai Lietuvai, mums visiems tokią brangią šventę.

Iš Kauno arkivyskupijos augziliaro vyskupo Jono Ivanausko pranešimo, skaityto Anapilyje pradedant švęsti Jubilejinius metus Kanadoje 2008 m. balandžio 5 d.

2008-ieji – Dievo Motinos metai Šiaulių vyskupijoje

2008 m. kovo 4 dieną, per Šv. Kazimiero iškilmes, Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis pasirašė dekretą, kuriuo 2008-ieji skelbiami Dievo Motinos metais Šiaulių vyskupijoje. Savo dekrete vyskupas priminė Marijos skausmo ašaras 1608 metais dėl nusilpusio žmonių tikėjimo ir išreiškė troškimą, kad „vyskupijos žmonės, sekdami Marijos pavyzdžiu, visuomet džiugiai ištartų *fiat – tebūnie* Dievo valiai“.

Jubilejiniai metai vyskupijoje pradėti švęsti kovo 9 d. sekmadienį visoje bažnyčiose aukotomis šv. Mišiomis, meldžiant Marijos globos ir užtarimo vyskupijai. Dievo Motinos Marijos garbei skirti metai bus baigiami gruodžio 31 d. padėkos šv. Mišiomis.

Dekrete vyskupijos kunigai, pašventoję gyvenimo nariai ir visi tikintieji kviečiami kasdien bažnyčioje, grupelė-

se, šeimose ar pavieniui kalbėti Rožinį, nuoširdžiai dalyvauti pasitinkant, pagerbiant ir išlydint Švč. M. Marijos Šiluvos paveikslą parapijų bažnyčiose, aktyviai dalyvauti Kryžių kalno atlaiduose liepos 27 d. 15 valandą, o rugsėjo 5–7 dieną – tarptautiniame piligriminiame žygyje iš Kryžių kalno į Šiluvą, rugsėjo 9 dieną – vyskupijai skirtoje dienoje Šiluvoje. Parapijose tikintieji kviečiami pasiaukoti Švč. M. Marijai.

2007 m. lapkričio 30 d. Šiluvos Dievo Motinos paveikslas kopija pradėjo kelionę Šiaulių vyskupijos Jonišio dekanate. Aplankant taip pat Pakruojo, Radviliškio dekanatų parapijas, piligrimystė baigsis Kelmėje ir Tytuvėnuose 2008 m. rugpjūčio 31 d.

Parengta pagal Šiaulių vyskupijos informaciją

Apraiškimas Švč. M. Marijai. XVI a. II pusė. Lietuva

Marija – labiausiai Dievui atsidavusi krikščionė

Pirmieji krikščionys drauge su Marija yra atsakingumo pavyzdys Bažnyčiai. Jie buvo pasiekę patį aukščiausią atsakomybės laipsnį, atsidavę ir moteriškuoju, ir vyriškuoju būdu: mokėjo ir

ATRASTI NAUJĄ GYVENIMĄ JĖZUJE KRISTUJE

Kad ir mumyse gyventų Dievo Dvasia

klausyti, ir veikti, bet visų pirma jie buvo atsiliepiantys ir klausantys, ką jiems sako Tėvas. Reikia žmogaus atsiliepimo, mokymosi priimti tai, ką duoda Viešpats, kad galėtume kurti jo karalystę.

Pirmieji krikščionys buvo ir pasišventę veikti, ir kontempliuoti. Jų pavyzdžiu mes esame kviečiami pasišvęsti Jėzui kaip vieninteliui Mesijui, per kurį Dievas jau viską padarė, ką buvo pažadėjęs. Labiausiai pasišventusi krikščionė buvo Marija. Ji buvo pirmoji, visos žmonijos vardu ištarusi Jėzui „taip“. Prieš 400 metų Marija atvyko pas mus kaip moteriškasis pranašas mūsų prikelti. Marija – apaštalė ir didžiausia evangelizuotoja. Dievas leidžia Marijai pasirodyti kaip evangelizacijos Žvaigždei tada, kai Bažnyčia atsiduria pavojuje. Dievas leido Marijos

apsireikimą mūsų tautai – paskutinei krikščionybės dukrai Europoje ir taip paragino ją atsiliepti į jo kvietimą.

„O kilnioji, o pilnoji Dvasios dovanų“

Dievas visame pasaulyje siunčia Mariją tam, kad praneštų žinią savo tautai. Tai išties turi didžiulę įtaką tautų evangelizacijai. Marija buvo ypač atvira Šventajai Dvasiai. Į ją žvelgiame tarsi į veidrodį, kad pamatytume ją ir pačius save, kam esame pašaukti. Krikščionio gyvenime gausu sunkaus darbo, bet iš esmės būti krikščionimi – tai priimti mūsų išgelbėjimo dovaną.

Marija nieko nedarė, kad pelnytų Dievo išsirinkimą. Ji – tobuliausio asmens, visiškai atviro Dievo veikimui, pavyzdys. Marijos gyvenimas buvo

ypatingai paliestas Šventosios Dvasios ir jos perkeistas. Marija pradėjo iš Šventosios Dvasios, ir po mirties ji buvo išaukštinta drauge su Jėzumi bei gavo naują Šventosios Dvasios dovaną – motiniškai rūpintis pasauliu. Marijos būdas, kuriuo ji atsiliepia į Dievo kvietimą, parodo jos atvirumą Šventajai Dvasiai. Jos paraginta Marija veikia drąsiai, atsako Viešpačiui „taip“, susidurdama su nesuprantamomis jau aplinkybėmis priima jas su visišku pasitikėjimu Dievu. Šias tris Marijos savybes Dievas nori auginti mumyse, jos padaromus Dievo dukromis ir sūnumis.

Marija priėmė sunkumus per visą gyvenimą pasitikėdama Dievu. <...> Mikelandželo „Pietoje“ matome Mariją, laikančią savo mirštantį sūnų. Po kryžiumi ji išgyveno didžiausią siaubą, kokį tik gali išgyventi motina, – mylimo sūnaus mirtį. Marija laikinai viena, bet pakui priimama į mylimo mokinio Jono šeimą. Būti atviram Šventajai Dvasiai nelengva, tačiau ji gali būti didžiausia paguoda kentėjimuose.

Apaštalų darbų knygoje (1, 12–15) vaizduojama, kaip Marija su 120 kitų brolių meldė Šventosios Dvasios, nors su ja jau buvo gerai pažįstama: ji jau buvo jos pripildyta. Kai Marija su Jonu apsistoja Efeze, galime nuspėti, jog ji atsideda maldai, užtarimui, vėliau su atvirumu Šventajai Dvasiai priima savo mirtį ir naują tarnystę melstis už visą žmoniją. Marija suprato, kad Šventoji Dvasia gali duoti kaskart daugiau. Marija buvo nuolat atvira jos veikimui.

Su Marija kasdien tarti Dievui „tebūnie“

Marija nesiliauja būti Jūrų Žvaigžde visiems, kurie eina tikėjimo keliu. Pasak tuomet dar kardinolo Jozefo Ratzingerio, Švč. M. Marija lydi mus šandienos kelyje, ji vilties ženklas ir vilties kelrodė. Marija yra visų mylima, nors ne visų gerai suprantama. Ji mylima, nes yra visų Motina. Vaikai dažnai nesupranta savo mamų, bet jas labai myli. Neretai netgi mirštantys senoliai šaukiasi Marijos vardo. Marija labiau suprantama širdimi nei protu. Kaip sako

Chiara Lubich, ji visada arčiau žmogaus širdies. Jos pavyzdys – savitas vidinis vadovas krikščioniui, kuriančiam tikrą santykį su Kristumi.

Dievas ateina į pasaulį ne jėga, bet atsiduodamas Nazareto Mergelės valios apsisprendimui. Antano Maceinos žodžiais, Dievas nori būti laisvai priimtas. Arkangelo Gabrieliaus apsilankymo pas Mariją tikslas ir buvo gauti tokį žmogaus sutikimą. Marijos ištartas „taip“ Dievo valiai pradeda naują sandorą; nuo tada Jėzus pradeda savo žmogiškąją egzistenciją, vėliau ištaria „taip“ Dievo valiai Alyvų kalne pradėdamas kančios istoriją. Marija ne tik Izraelio tautos, bet ir viso pasaulio vardu ištare „taip“. Angelas kreipėsi į ją kaip į visos žmonijos atstovę. Marijos tebūnie“ išreikšė visų mūsų sutikimą, ir Viešpats tapo vienu iš mūsų. Iš Marijos „tebūnie“ kilo viso pasaulio atnaujinimas – taip tvirtina A. Maceina. Visas krikščioniškasis gyvenimas telkiasi į apreiškimo Marijai paslaptį, nes mes kasdien gyvenime turime ištarti Dievui „taip“.

Mūsų gyvenimo tikslas yra Dievas. Moralinės dorybės – priemonės jam pasiekti. Geriausia iš jų – paklusnumas, nes atsiliepdami darome savo valios auką. Ji sunki, nes atsisakoma savęs, savo malonumo, bet svarbi, nes saugo žmogų nuo suklydimo kelyje pas Dievą: „Jei kas nori eiti paskui mane, teišsižada pats savęs, tepasiima savo kryžių ir tseką manimi“ (Mt 16, 24).

Marijos paklusnumas Viešpačiui yra jos malonių šaltinis. Ji – pirmoji, mums teikianti paklusnumo Jėzui pavyzdį, kaip kiekvienas krikščionis turi praktikuoti sūnaus ar dukros paklusnumą dangaus Tėvui. Mums, žvelgiantiems į Mariją, su nuolankumu lieka priimti Dievo valią pasitikint, kad Viešpats mums trokšta to, kas yra mums geriausia.

Ką šiandien mums sako Marijos žodžiai Šiluvoje?

Šiluvos Dievo Motina – tai Viešpaties ženklas mūsų nedidelei šaliai, kad jis mus globoja, yra arti mūsų. Žvelgdami į istoriją, matome, kad mūsų šalis nebuvo civilizacijos lopšys, greičiau paribio

valstybė, kur susidurdavo priešiškos jėgos – ir iš Rytų, ir iš Vakarų. Tačiau šioje istorijoje atpažįstame Dievo veikimo būdą, jo mėgstamą braižą: jis išaukština ir myli mažuosius. Visa Šiluvos istorija – Marijos apsiareiškimas, įvykiai iki jo ir paskui – liudija Dievo veikimą, apsiareiškimo istorijoje regime aiškias paraleles su Šventuoju Raštu. Šiluvos Dievo Motina subtiliai kalba apie Dievo buvimą arti mūsų.

Ką sako mums Šiluvos Dievo Motinos žodžiai šiandien? Tą patį, ką sakė ir kitados: turi būti garbinamas Dievo Sūnus. Arti ir sėti nėra blogai, tačiau negerai, kai lieka tik tai. Šiandien žmogus, pagautas darbų, nebesustoja ir sekmdienį, jis nebeturi Dievo garbinimo patirties. Jam reikia stabtelėjimų, švenčių, ritualų, Dievo Karalystės išgyvenimo patirties. Dievo garbinimas – tai atsidavimas jam. Tai nepopuliaru, nes nūnai gyvenime norima kovoti, jį valdyti. Tačiau garbinti Dievą yra ne geras, bet pats geriausias būdas būti su juo. Kiekvienas savo gyvenimo istorijoje, matome, kaip subtiliai, tyliai ir nuostabiai veikė Dievas. Jei meldžiamės tik tam, kad gerai jaustumės, tai esame išnaudotojiškame santykiyje su Dievu. Jei Dievas nėra pirmasis mūsų gyvenime, gyvename klaidoje. Mes mėgstame svarstyti, ką norėtume nuveikti savo gyvenime, tačiau neklausiamo, ką Dievas jame nori padaryti, koks yra jo planas mums. Pradedami gyventi juo, pradėdame gyventi Jo garbinimo nuotaika.

Ir sekuliariame pasaulyje nūnai suprantama, kokios svarbios yra šventės ir ceremonijos, o ne tik ariama ir sėjama. Štai dėl ko įsakyta: sekmdienį švęsk. Pasak šiuolaikinio teologijos žodynų, Dievas garbinamas dvasia ir tiesa, t. y. išpažįstant, kad Dievas dovanoja save žmonijai ir be perstojo būna arti. Šiluvos Dievo Motinos apsiareiškimas ir dabartiniai įvykiai Šiluvoje tai liudija.

Parengta pagal Josepho Bastino (Belgija), dr. Peterio Williamsono (JAV), mons. dr. Artūro Jagelavičiaus ir kun. dr. Kęstučio Kėvalo pranešimus, skaitytus Atsinaujinimo dienos Kaune, 2008 m. sausio 27 d. ir balandžio 13 d.

EUCHARISTINIAI KONGRESAI IR ŠVENTĖS

„Duok Tave, Jėzau, karštai mylėti“

Su pirmaisiais pavasariškos gaivos pliūpsniais Jurbarko, Raseinių kraštų ir Kauno rajono tikintieji surengė Eucharistinius kongresus. Taip rengiantis Jubiliejui Marijos raginimas nepaliamti garbinus jos dieviškąjį Sūnų beldėsi į kiekvienus namus, įstaigas, į kiekvieno tikinčiojo ir geranoriškai dvasią atvėrusio žmogaus širdį. Jurbarkiečiai, raseiniškiai bei Raudondvario (ten vyko II dekanato kongresas) gyventojai, Švč. Sakramento garbinimui palikę atviras savo bažnyčias, džiugiąją tikėjimo žinią skelbė ir gausiomis Eucharistijos procesijomis gatvėmis. Taip paliudytas Jėzus – mūsų gyvenimo centras, tas pats Jėzus, kitados dalijęsis duona su mokiniais ir šiandien kviečiantis: „Imkite ir dalykitės“ (Lk 22, 17) – Jo meile, šviesa ir krikščioniškosios bendrystės džiaugsmu.

✝ **Jurbarko dekanato** Eucharistinis kongresas, pavadintas „Aš esu kelias, tiesa ir gyvenimas“ (plg. Jn 14, 6), vykęs Jurbarko dvi savaitgalio dienas – balandžio 19 ir 20 d., prasidėjo Švč. Trejybės bažnyčioje visų dekanato kunigų aukotomis šv. Mišiomis ir Švč. Sakramento adoracija, kuri tęsėsi iki pat kongreso pabaigos. Šventės programa buvo taip sudaryta, kad Eucharistinį Jėzų nuolat garbino kunigai, karitiečiai, šeimos, jaunimas, mokytojai, chorai, kitų dekanato parapijų tikintieji. Ir sekmadienį surengtoje Eucharistinėje procesijoje prieš

Darbininko parapijos bendruomenės nariai. Pagrindines kongreso šv. Mišias celebravo Kauno arkivyskupijos augštaras vyskupas Jonas Ivanauskas, koncertavo dekanato dvasininkai.

Kongresas paskatino susiburti ir šeimas. Jos šeštadienį ne tik dalyvavo adoracijoje, bet ir darnia eisena miesto gatvėmis susirinko Naujamiesčio vidurinėje mokykloje pasiklausyti kun. Vaidoto Labašausko (Vilkaviškio vyskupija) paskaitos „Šeima ir Eucharistija“, pasidžiaugti vieni kitais koncerte ir agapeje. Svetingai duris atvėrusioje Antano Giedraičio-Giedriaus gimnazijoje rinkosi jaunimas į jiems skirtą programą. Čia netruko liudijimų, Višpaties šlovinimo, konferenciją vedė kun. Kęstutis Kėvalas. Svečiavęsis meninių sugebėjimų turintis Palemono parapijos jaunimas parodė savo pačių sukurtą miuziklą. Atskirai rinkosi ir

tikybos mokytojai, kongreso metu radę laiko ir maldai, ir bendrai agapei parapijos salėje, ir savo tarnystei (pas juos svečiavosi arkivyskupijos Katechetikos centro atstovė) aptarti bei pagilinti.

✝ **Raseinių dekanato** Eucharistiniam kongresui „Šitas mano mylimasis Sūnus“, kuris balandžio 26–27 d.

Šv. Komunija Jurbarko bažnyčioje

vyko Raseiniuose, pradėta rengtis dar žiemą. Jubiliejaus komitetas, suburtas iš veiklių dekanato kunigų ir parapijiečių, apgalvodami kiekvieną šių dienų valandą, troško pasiekti kiekvieno mazo ir didelio dekanato tikinčiojo širdį.

Šeštadienis buvo skirtas Švč. Sakramento adoracijai, Atgailos sakramentui, šeimų ir jaunimo šventėms. Anksčiau rytą prie parapijos namų rinkosi baikeriai, kurie palaiminti Raseinių vicedekano klebono kun. Vytauto Paukščio, apvažiavo miestą, kviesdami gyventojus į šventę. Įvadas į Eucharistinį kongresą, sujungusį visas dekanato parapijas, buvo šv. Mišios, kurias aukojo dekanato kunigai. Vėliau nenutrūkstamai visą dieną Raseinių bažnyčioje (dekanato centre) vyko religinės valandos: Švč. Sakramento adoracija, Marijos valandos, katechezė, Rožinis ir Švč. Jėzaus Širdies litaniija. Už maldas buvo atsakingas vis kitas Raseinių dekanato kunigas.

Tuo pačiu metu skirtingose vietose vyko renginiai jaunimui ir šeimoms. Pastarosioms skirtasis Raseinių kultūros centre pradėtas kun. Vytauto Paukščio sveikinimo žodžiu. Susirinkusiems grojo kamerinis ansamblis, saksofoninkų kvartetas, akordeonų trio bei dainavo merginų ansamblis. Nuotaikingus kūrinius padovanojo Raseinių meno mokyklos mokiniai ir jų

Vysk. Jonas Ivanauskas šventina naująjį Raseinių bažnyčios altorių

pagrindines šv. Mišias dalyvavo gausus miesto ir aplinkinių miestelių bei kaimų tikinčiųjų būrys. Savo tikėjimą, kad Jėzus gali būti ir yra tikrasis sielos gydytojas, jurbarkiečiai paliudijo gausiai dalyvaudami šv. Mišiose už ligonius ir vidinio išgydymo pamaldose. Pastarosiose šlovinimui vadovavo net iš Telšių vyskupijos atvykę Klaipėdos Šv. Juozapo

mokytojai. Tačiau ne tik buvo klausomasi muzikos, bet ir kalbėta šeimoms aktualiais klausimais. Raseinių dekanato šeimos centras pristatė savo veiklą, atkreipdamas dėmesį į katalikiškų šeimų vasaros stovyklas. Šiandienos iššūkiams šeimoms pasidalijo kun. dr. Andrius Narbekovas. Pabaigoje koncertavo Neringos parapijų moterų ansambliai. Jiems vadovavo Nidos pa-

Pirmąją Eucharistinio kongreso dieną vainikavo neeilinis įvykis – Raseinių bažnyčios altoriaus pašventinimas vakaro šv. Mišiose.

Sekmadienį vyko iškilmingiausia kongreso dalis – Eucharistijos procesija miesto gatvėmis. Gyventojai buvo iškėlę valstybines vėliavas, languose pasidėję Dievo Motinos paveikslėlius. Daugelis prisijungė prie einančios procesijos.

Raseinių dekanato jaunimas Šiluvoje

rapijos klebonas kun. Rimvydas Adomavičius. Paskui šeimos pakviestos į Susitaikinimo pamaldas.

14 val. taip pat prasidėjo ir jaunimo piligriminis žygis į Šiluvą. Dekanato jaunuosius piligrimus lydėjo ir Raseinių baikeriai. Apie 300 jaunuolių keliavo giesmėmis šlovindami Jėzų Kristų bei savo kelione skelbdami tikėjimą. Atvykus į Šiluvą jiems nebuvo kada atsikvėpti, nes jaunimo vadovės pakvietė pasirinkti širdžiai artimą veiklą. Norintys galėjo žiūrėti filmą „Vanduo“, kepti skautišką duoną ir ostijas, daryti puokštes, piešti savo svajonių Bažnyčią. O troškę ramybės ir susikaupimo galėjo valandą skirti meditacijoms. Po užsiėmimų grupelėse visi vėl susirinkę draugėn adoravo Švč. Sakramentą bei vėliau žiūrėjo Raseinių meno mokyklos mokomojo teatro „Svajoklis“ spektaklį „Auksinė žuvelė“ (scenarijaus autorė ir režisierė A. Damašauskienė). 20 val. Šiluvos bazilikoje vyko šv. Mišios. Jaunimo šventė baigta agape bei dalyvių prisistatymais. Vėlai vakare jaunuoliai pavargę, kupini idėjų bei atgaivinę savo dvasią, džiugūs skirstėsi namo.

Miestą užliejo Raseinių meno mokyklos orkestro maršo garsai, pasikeisdami su bažnytinio choro giesmėmis. Būgnų garsai drebino miestą: atrodė, kad jie bando prikelti ir atgaivinti visų raseiniškių dvasią. Dekanato parapijos pasiruošė laikinus altorėlius, prie kurių buvo garbinamas Švč. Sakramentas ir skaitomas Dievo žodis. Bažnyčioje laukė Raseinių katalikiškos dvasios pradinės mokyklos mokinukai, rankose laikydami popierinius balandžius. Per šv. Mišių homiliją vysk. J. Ivanauskas akcentavo raseiniškių privilegiją gyventi netoli Šiluvos ir atsakomybę, nes daug piligrimų Jubilėjaus metu pravažiuos Raseinių miestą. Vyskupas pakvietė tikinčiuosius atverti savo namus ir širdis piligrimams.

Po pamaldų tikinčiųjų laukė agapė šventoriuje. Vyskupui palaiminus stalą, parapijiečiai galėjo sustiprinti kūną, o dvasios atgaivai pasiklausti Sujainių kaimo kapelos. Prie bažnyčios buvo išstatyti stendai, pasakojantys apie dekanato bažnytinių organizacijų veiklą.

✦ Tą patį savaitgalį Raudondvaryje vyko **Kauno II deka-**

nato Eucharistinis kongresas „Mes juk visi dalijamės viena duona“. Jame gausiai dalyvavo tikintieji iš visų dekanato parapijų – Raudondvario, Rumšiškių, Babtų, Vilkijos, Kulautuvos, Karmėlavos, Čekiškės ir kitų. Kongresas prasidėjo iškilminga šv. Mišių liturgija, kuriai vadovavo Panevėžio vyskupas emeritas Juozas Preikšas, koncelebravo dekanato ir svečiai kunigai. Po šv. Mišių šeimų adoracijos valanda prasidėjo Švč. Sakramento garbinimas.

Vėliau šeimos džiugia eisena patraukė prie Raudondvario kultūros centro, kur klausėsi konferencijų šeimoms ir Eucharistijos temomis; jas vedė kun. prof. Andrius Narbekovas ir prel. Vytautas Steponas Vaičiūnas OFS, pabrėžęs sekmadieninio dalyvavimo Eucharistijoje kartu su visa šeima svarbą. Programą šeimoms vainikavo koncertas, kurį šventės dalyviams surengė Raudondvario kultūros centro dainų ir šokių kolektyvai bei gimnazijos mokiniai.

Popiet prasidėjusi kongreso dalis, skirta jaunimui, sutraukė apie keturis šimtus jaunų žmonių iš 18 parapijų. Susirinkę į Raudondvario gimnaziją, jaunimas klausėsi VDU Katalikų teologijos fakulteto l. e. p. dekanato dr. Beno Ulevičiaus paskaitos, vėliau grupelėse mokėsi šokių, teatro meno, meditacijos, dalyvavo paskaitose-diskusijose. Vėlų vakarą jaunuoliai susirinko į Raudondvario pilies kiemelį, kur vyko jiems skirtas koncertas. Dalyvavo krikščioniškos jaunimo grupės „Aukštyn bures + Jėzui linksmai“, *gospel* choras „Sounds in G“ ir „Benas ir Quest rising“. „Ši vieta šiandien yra

Švč. Sakramento adoracija Raudondvario bažnyčioje

geresnė nei pats geriausias Vilniaus ar Kauno klubas, nes šio vakaro didžėjus yra pats Dievas“, – tokiais žodžiais koncertą pradėjo jo vedėjai. Ir iš tiesų geros nuotaikos netrūko – nors buvo vėlu, jaunimas energingai, trykštančia jaunatviška dvasia šlovino Dievą kartu su krikščioniškos muzikos grupėmis giesme ir daina. Koncertą užbaigė B. Ulevičius su grupe „Quest“ ir įspūdingas fejerverkas. Vėliau jaunimas su degančiais fakelais ir žvakėmis, garbindami Dievą giesme, per tylų miegantį miestelį iškilminga eisena patraukė į bažnyčią, kur vyko Švč. Sakramento adoracija.

Raudondvario bažnyčioje vyko nepertraukiama Švč. Sakramento adoracija, į kurią aktyviai įsitraukė šeimos, jaunimas, Caritas, Marijos legionas ir kitos krikščioniškos organizacijos bei atstovai iš daugelio dekanato parapijų. Eucharistinis kongresas vainikuotas iškilminga sekmadienio Mišių liturgija, kuriai vadovavo vysk. J. Ivanauskas. Šv. Mišių metu giedojo ir tikinčiuosius džiugino Lietuvos valstybinis choras, vadovaujamas prof. Petro Bingelio. Mišių liturgija prasidėjo Švč. Sakramento procesija. Homilijos metu visiems tikintiesiems ganytojas pabrėžė tikėjimo Dievu svarbą. Paskutiniu kongreso akcentu tapo Lietuvos valstybinio choro koncertas visiems iškilnių dalyviams.

Parengta pagal Jolantos Budzinauskienės, Eglės Žemaitienės ir Kauno arkivyskupijos spaudos tarnybos informaciją

PILIGRIMINĖS KELIONĖS Į ŠILUVĄ

„Neleiski, Marija, keliauti vieniems“

Per pirmąsias šiemet arkivyskupijos dekanatų piligriminės keliones į Šiluvą maldininkus prausė lietus, veidus gairino anaipol ne pavasariški vėjai. Galima tik įsivaizduoti, kiek jėgų atiduos Vilkaviškio vyskupijos maldininkai, žadantys rudenį į Šiluvą atkelti pėsčiomis iš Marijampolės, bei jaunieji piligrimai, vasarą ketinantys išsirengti į Marijos apsireiškimo vietą nuo Šv. Jurgio Kankinio bažnyčios Kaune. Taigi kelionė į malone apdovanotą miestelį tampa simboliu krikščioniškojo kelio, kuriame netrūksta ir vargo, ir dvejonų, ir tvirtų, Viešpačiu pasitikinčių žingsnių. Į Šiluvą pėsčiomis keliaujama su malda, giesme – tuo, kas ir gali krikščionį palaikyti jo kelyje, padeda nepamesti iš akių savo tikslo – kasdien eiti į susitikimą su Dievu, kuris pirma mūsų jau yra į mus atsigręžęs.

➤ **Vasario 13 d.** šiemetines dekanatų piligriminės keliones į Šiluvą pradėjo **Jurbarko dekanato** tikintieji. Šio krašto žmonių malda prasidėjo šv. Mišiomis Apsireiškimo koplyčioje. Joms vadovavo Eržvilko ir Vadžgirio parapijų klebonas kun. Virgilijus Rutkūnas. Po Rožinio maldos šv. Mišias Švč. M. Marijos Gimimo bazilikoje aukojo dekanas, Jurbarko Švč. Trejybės parapijos klebonas kun. Kęstutis Grabauskas. Iki pagrindinių šv. Mišių atvykę piligrimai adoravo Švč. Sakramentą; adoracijai vadovavo Veliuonos parapijos klebonas kun. Artūras Stanevičius.

Drauge su šio dekanato parapijų, švietimo įstaigų bendruomenių piligrimais pamaldose dalyvavo ir Jurbarko valdžios atstovų. Su savo mokytojais meldėsi būrys moksleivių iš Jurbarko Antano Giedraičio-Giedriaus gimna-

zijos, Naujamiesčio ir Vytauto Didžiojo vidurinių mokyklų, taip pat Girdžių, Šimkaičių Jono Žemaičio, Vadžgirio ir kt. pagrindinių mokyklų. Giedoti buvo susirinkęs nemažas šio krašto giesmininkų būrys iš Jurbarko, Skirsnemunės ir kitų parapijų.

Visus šiuos piligrimus ir taip pat atvykusius Lietuvos vyskupijų ordinarus, brolius kunigus, pasirūpinusius patarnavimais maldininkams, pagrindinių šv. Mišių pradžioje Kauno arkivyskupo metropolito Sigitos Tamkevičiaus ir savo vardu nuoširdžiai pasveikino arkivyskupijos augziliaras vyskupas Jonas Ivanauskas. Jis pakvietė melstis Šventojo Tėvo intencijomis, taip pat už tėvynę Lietuvą, kurios Nepriklausomybės švenčių išvakarėse ir buvo švenčiama ši Marijos diena. Vysk. J. Ivanauskas vadovavo Eucharistijos li-

turgijai, koncelebravo Telšių vyskupas Jonas Boruta SJ, Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis, Vilkaviškio vyskupas Rimantas Norvila, Panevėžio vyskupas emeritas Juozas Preikšas, įvairių Lietuvos vyskupijų dvasininkai.

Per pamokslą vysk. J. Ivanauskas pabrėžė šių Jubiliejinių metų išskirtinumą ir svarbą, padėkojo kitų vyskupijų ganytojams už Jubiliejaus iniciatyvų palaikymą, su dėkingumu prisiminė Vilkaviškio vyskupijos ganytojų, ypač vyskupo emerito Juozo Žemaičio MIC pastangas ir maldos sąjūdį sovietmečiu prašant laisvės dovanos Marijos užtarimu. Šia proga padėkota ir visiems tikintiesiems, kurie prisideda rengiantis Jubiliejui, jį paremia, labiausiai – savo malda.

Tądien Vilkaviškio vyskupo Rimanto Norvilos iniciatyva maldingoje kelionėje į Šiluvą dalyvavo ir šios vyskupijos kurios bei Pastoracijos centro darbuotojai.

Kovo 13 d. kelionę į Šiluvą surengė visų dvylikos **Kauno II dekanato** (Kauno r.) parapijų bendruomenės.

Dauguma piligrimų atvyko organizuoti, iš anksto pasirūpinę autobusais. Tarp jų buvo nemažai jaunimo. Pamaldose Bazilikoje dalyvavo Kauno r. Raudondvario ir Domeikavos gimnazijų, Rumšiškių vysk. Antano Barausko vidurinės mokyklos moksleiviai, lydimi savo mokytojų. Per šv. Mišias Apsireiškimo koplyčioje ir Bazilikoje giedojo Vilkijos, Domeikavos ir Raudondvario parapijų chorai.

Šio dekanato dvasininkai aukojo šv. Mišias: Bazilikoje ryte – dekanas ir Raudondvario klebonas kun. Augustinas Paulauskas, koplyčioje – Čekiškės parapijos klebonas kun. Vaidas Bartkus. Atvykę piligrimai ryte dalyvavo Domeikavos klebono kun. Roberto Gedvydo Skrinso vadovaujamoje Rožinio maldoje, vėliau adoravo Švč. Sakramentą Bazilikoje (vadovavo Babtų klebonas kun. Gintas Rumševičius). Daugelis atvykusiųjų pasinaudojo Atgailos sakramento malone atlikdami velykines išpažintis, kurių klausė taip pat šio dekanato kunigai. Katechezę prieš pagrindines šv. Mišias vedė Kulautuvos klebonas kun. Šarūnas Petrauskas.

Eucharistijos liturgijai Bazilikoje vadovavo arkiv. S. Tamkevičius. Koncelebravo vysk. J. Ivanauskas, Šiaulių vysk. E. Bartulis, Vilkaviškio vysk. emer. J. Žemaitis ir Panevėžio vysk. emer. J. Preikšas, kiti dvasininkai.

Savo homiliją arkivyskupas skyrė gavėnios metui, kurį tuo metu išgyveno Bažnyčia, priminė kai kurių Jėzaus gyvenamojo meto žmonių dvasinį aklumą, kai jie, matydami jo darbus ir stebuklus, jį atmetė. Pasak ganytojo, nuodėmė gali taip stipriai sužeisti žmogaus širdį, kad jis taps dvasiškai aklas, užkietės savo blogyje. Piligrimų dėmesys buvo atkreiptas apsišaukimą Šiluvoje: Marija nesmerkė žmonių už klaidas,

bet verkdama nurodė tai, kas jų širdyse buvo apleista. Arkivyskupas kvietė, meldžiant Šiluvoje fizinės sveikatos, atverti Marijai ir savo dvasines žaizdas, kad ji išmeltų iš Sūnaus gailestingumo malonę ir dvasinį išgydymą. „Į Dievo gailestingumo šaltinį teveda Šiluvos Dievo Motina“, – linkėdamas turiningai praleisti gavėnią ir šventai sutikti Viešpaties Prisikėlimą sakė ganytojas.

Balandžio 13 d. į Šiluvą pėsčiomis nuo Katauskių gyvenvietės keliavo **Kauno miesto (I dekanato)** parapijų tikintieji. Tam reikėjo didesnio pasiryžimo, nes oras nelepino; lietus lydėjo maldininkus iki pamaldų pabaigos. Ištvėringai pėsčiomis keliavo ir vaikai bei jaunimas, tądien drauge su mokytojais, katechetais, tėvais išsirengę į kai kuriems pirmą piligrimystę gyvenime. Žygiui vadovavo arkiv. S. Tamkevičius.

Dėl rudeniškai vėsaus oro nebuvo paprasta apžiūrėti parapijų veiklą pristatčiusius standus Šiluvoje, tačiau nesutrukdė karštų maldų Viešpačiui ir Marijos užtarimo prašymų Koplyčio-

je ir Bazilikoje. Daugybė atvykusiųjų norėjo pilnutinai, pasinaudodami Atgailos sakramento malone, dalyvauti Eucharistijos šventime, tad prie klausyklų buvo išsirikiavusios nemažos eilės. Tikintiesiems sielovadinius pataravimus teikė drauge su savo parapijų tikinčiaisiais į Šiluvą atkeliavę I dekanato dvasininkai.

Pagrindinės šv. Mišios buvo švenčiamos aikštėje priešais Baziliką. Joms vadovavo arkivyskupas, koncelebravo vysk. emer. J. Preikšas, dekanato kunigai. Sveikindamas piligrimus, ganytojas priminė, jog kiekviena piligrimystė – tai atsiliepimas į Marijos kvietimą, nes dangiškajai Motinai rūpi mūsų amžinasis likimas. Per šv. Mišias, švenčiant Gerojo Ganytojo sekmadienį, tikintieji

Kauno miesto piligrimai Šiluvoje

buvo kviečiami melstis už kunigus ir prašyti Viešpaties daugiau pašaukimų Lietuvai. Giedojo Kristaus Prisikėlimo parapijos choras, vad. D. Beinarytės.

Per homiliją klausytojų dėmesį arkiv. S. Tamkevičius kreipė į Jėzų, vienintelį, tegalintį suteikti žmogui gyvenimo pilnatvę. Ganytojas apgailestavo, jog aštuoniolika nepriklausomybės metų žmonės deda savo viltis į pinigus, daiktus, tariamą laisvę, pamiršdami Jėzų Kristų – tikrosios laimės šaltinį; arkivyskupas kvietė nuolat atsiversti, prašyti Viešpaties mūsų tautai dvasinių pašaukimų, brandžių asmenybių.

Po pamaldų piligrimai galėjo dalyvauti giesmių koncerte, kurį Bazilikoje surengė Kauno sakralinės muzikos mokyklos giedotojos.

Kauno arkivyskupijos spaudos tarnyba

ŠILUVOS MARIJOS PAVEIKSLO KELIONĖ

„Akių slaptinam Tavo grožį“

Prieš keturis šimtmečius Šiluvoje išsakiusi motinišką susirūpinimą Marija kalbėjo visiems visų laikų ir kraštų žmonėms. Tad ir šiandien skleidžiant Jubilejaus žinią stengiamasi, kad ji pasiektų visus geros valios žmones. Į miestus, miestelius ir kaimus atkeliaujantis, šimtmečiais savo istoriją skaičiuojantis ir labai seną gerbimo tradiciją turintis paveikslas, kuriam auksinių rankų meistras 2003 m. sugražino pirminį grožį, spindinčiais dangiškosios Motinos ir Vaikelio žvilgsniais trauke traukia ne vien pačius ištikimiausius Bažnyčios lankytojus. Su paveikslu visiems atkeliauja esminė žinia: su Jėzumi, jo Motina Marija, su tikėjimo dovana žmogaus gyvenimas įgyja tikrosios šviesos ir tikrojo grožio.

✱ Sausio 27 d. – vasario 3 d. Šiluvos Dievo Motinos paveikslas lankėsi **Deltuvos Švč. Trejybės bažnyčioje**, o iki vasario 10 d. – **Siesikų Šv. apaštalo Baltramiejaus** parapijoje. Deltuviškiai, vadovaujami klebono kun. Šarūno Leskausko, ir Siesikų tikintieji, vadovaujami kun. Simono Vytauto Guogio, rūpinosi deramai priimti pašventintą kopiją, parodyti jai dėmesį, o per tai – sustiprinti tikėjimą, tikruosius savo gyvenimo, vilties pamatus.

✱ **Veprių Švč. M. Marijos, Rožinio Karalienės, parapijoje** paveikslo kopija giesme „Marija, Marija“ palydėta į bažnyčią parapijiečių ir klebono kun. Broniaus Gimžausko. Visą savaitę kalbėtas Rožinis, Švč. Mergelės Marijos

litanija, aukojamos šv. Mišios, einami Kryžiaus keliai, melstasi vis kita intencija, dėkota už gautas malones.

✱ Vasario 17-ąją, malonėmis garsus paveikslas pradėjo kelionę **Jonavos dekanate**. Sekmadienį prie **Jonavos Šv. apaštalo Jokūbo bažnyčios** kopiją pasitiko Kauno arkivyskupijos augziliaras vyskupas Jonas Ivanauskas bei parapijos vikaras kun. Gintaras Blužas, sekmadieninės mokyklos vaikai ir gausus tikinčiųjų būrys su žvakelėmis rankose. „Tegu visas šias dienas <...> Švč. M. Marijos malonė skverbiasi į jūsų širdis, gyvenimą, lai apdovanoja jus malonių gausa“, – sveikino vyskupas. – Tegu šio paveikslo viešnage tampa naujo mūsų visų san-

tykio su Dievu pradžia.“ Šv. Mišių homilijoje vysk. J. Ivanauskas akcentavo Šiluvos reikšmę Lietuvos kultūrai ir tautiškumui.

Paveikslo viešnage metu jonaviškiai turėjo retą galimybę ne tik susivienyti bendroje maldoje prašant Mergelės užtarimo, bet ir dalyvauti konferencijose, išvysti filmų, klausytis meditacinės muzikos bei poezijos. Šv. Mišios buvo aukojamos su liturginėmis valandomis, kasdien giedama Marijos litanija, kalbami Rožinio slėpiniai, vedama Dievo Gailestingumo valanda. Rengtos teminės dienos. Žiniasklaidos ir kultūros darbuotojų dieną konferenciją „Žiniasklaidos ir religijos santykis XXI a. visuomenėje“ vedė žurnalo „Artuma“ vyr. redaktorius, arkivyskupijos atstovas spaudai Darius Chmieliauskas. Vakare vyko poezijos ir muzikos valanda „Kaip Kūrėjas sutvėrė kūrėją“. Verslininkams, parapijos rėmėjams ir geradariams skirtas šv. Mišias aukojo kun. dr. Kęstutis Kėvalas, paskui vedęs konferenciją apie religijos ir verslo santykį. Maldos už tremtinius, politinius kalinius ir laisvės gynėjus dieną šv. Mišias aukojo tremtinio duonos ragavęs mons. Vincentas Pranckietis, giedojo Jonavos politinių kalinių ir tremtinių choras (vad. V. Michelkevičienė), rodyta juosta apie rezistencinį pasiprieši-

Baigėsi Šiluvos Marijos paveikslo kopijos viešnage, bet kokių didžiųjų dalykų Visagalis padarė per tą laiką mano širdyje!.. Kiekvieną dieną kuri nors parapijos grupė buvo atskaitinga už numatytą programą. Reikėjo rengtis Rožinio maldai, o tie maldaknygių matymai jau nebejaudina... Reikėjo kažko naujo. Teko pervertinti ne tik Šventąjį Raštą, bet ir daug knygų, kad į viską pažvelgtume kitomis akimis. Jei anksčiau Rožinis buvo tik dešimt „Sveika, Marija“ prie gražaus karoliukų vėrinio, tai dabar – neišsėmiama gelmė, kasdien nauja, gaivinanti, vedanti, mokanti. Dievo gailestingumo valanda programoje atskleidė patį didžiausią lobį. Jei Dievas yra meilė, tai pirmiausia Jis yra Gailestingumas. Kai širdyje pradėjo griūti visos abejingumo sienos, prisiminiau dvasios vadovo kun. Remigijaus žodžius: būkite aktyvūs dalyviai, t. y. teneša jūsų kojos kuo dažniau į bažnyčią, tesigilina jūsų protas į visus Dievo slėpinius, tada ir širdis pasikeis... Eucharistijos šventimas tapo kasdien naujas ir nepakartojamas, labai šviesus ir džiaugsmingas, didžiausias turtas ir gėris, kur galiu sutikti Jėzų... Jis moka įeiti ir pro uždarytas duris.

Melskis, ir turėsi laiko. Tik malda keičia požiūrį į visus dalykus. Dabar visas mano laikas – Dievo laikas, Jo meilės laikas, Jo širdies laikas. Didžiausias lūžis širdyje įvyko su Marija. Buvo ji man Nazareto Mergelė, davusi pasauliui Išganytoją, stovėjusi su juo po kryžiumi, o paskui paimta į dangų. Dabar ji man – didžiausias gėris, taurė, semianti džiaugsmą ir visas Dievo malones bei dalijanti visiems žmonėms.

Albertas Dilys, Jonavos Šv. apaštalo Jokūbo parapija

Jonavos tikintieji klausosi konferencijos

nimą. Kunigų ir vienuolių dieną po šv. Mišių buvo giedamas Akatistas – Rytų krikščionių himnas Dievo Motinai, mokyklose surengtos liudijimų valandos. Katechetų ir bažnyčios tarnautojų dieną šv. Mišias aukojo ir konferenciją „Evangelizuoti pasaulio kryžkelėse su Švč. M. Marija“ vedė kun. dr. J. F. Pernal iš *Opus Dei* prelatūros.

Šeimų ir vaikų dieną Jonavos dekanas ir parapijos klebonas kun. Audrius Mikitiukas ragino ypač melstis už jauną šeimą, už tuos, kurie jas dar sukurs, kad priesaika, duota Dievo akivaizdoje vienas kitam, lydėtų iki mirties. Vėliau vyko susitikimas su psichologe Zita Vasiliauskaitė iš arkivyskupijos Šeimos centro. Bendruomenei pristatyta „Gyvųjų akmenų“ programa.

Sekmadienį melstasi ne tik už emigravusius, bet ir už jų artimuosius, likusius Lietuvoje, už lietuviybę puoselėjančias organizacijas užsienyje.

Antrąją paveikslo lankymosi savaitę melstasi už valdžios žmones, už ūkininkus ir žemdirbius, minėta teisėtvarkos darbuotojų, ugniagesių ir karių diena. Švietimo darbuotojų ir mokinių dieną įteikti padėkos raštai vaikams, dalyvavusiems piešinių ir rašinių konkurse „Dievo Motina – Marija“. Bažnyčios sienas papuošė gražiausi jų kūriniai. Tą pačią dieną vyko ir rajoninė moksleivių viktorina „Tau, Marija“. Penktadienį per šv. Mišias daugiau nei dviem šimtams žmonių suteiktas Ligoninių patepimo sakramentas. Vakare vyko vidinio išgydymo pamaldos.

Šeštadienį Jaunimo centras „Vartai“ organizavo katalikiško jaunimo dieną „Kitaip“, dalyvavo svečių iš Kėdainių, Raudondvario, Petrašiūnų parapijų, vyko susitikim su R. Pagojumi, knygos „Meilės pamokos“ autoriumi. Paveiklo piligrimystės mieste kulminacija tapo kovo 2 d. sekmadienį paskelbtas arkiv. S. Tamkevičiaus dekretas dėl naujos – Šv. apaštalo Jono parapijos įsteigimo Jonavoje.

✳ Tą patį sekmadienį Šiluvos Marijos paveikslas sutiktas **Upninkų Šv. arkangelo Mykolo bažnyčios** šventoriuje. Be šv. Mišių, Švč. Sakramento garbinimo, kasdien vykusių parapijos bažnyčioje, tikintieji ir moksleiviai buvo kviečiami į rekolekcijas, bendruomeninę Atgailos sakramento su individualia išpažintimi šventimą. Jonavos jaunimas buvo surengęs savo programą.

✳ Pašventintoji kopija **Kulvos Švč. M. Marijos parapijoje** lankėsi kovo 9–16 dieną. Sekmadienį buvo iškilmingai sutiktas prie bažnyčios šventoriaus vartų. Eilinėmis savaitės dienomis dvi valandas iki šv. Mišių tikintieji rinkosi maldai. Klebonas kun. Raimundas Kazaitis

vadovavo Švč. M. Marijos litanijai, vyko Švč. Sakramento adoracija ir bendruomeninė Rožinio malda su Šv. Rašto apmąstymais. Maldos susirinkimas baigdavosi šv. Mišiomis. Kiekviena diena turėjo savo maldos intenciją: melstasi už parapijos bendruomenę, tėvynę Lietuvą (ši diena buvo Kovo 11-oji); už netikinčiuosius, prašant atsivertimo malonės, o tikintiesiems – tikėjimo sustiprinimo; už Bažnyčią ir jos vyskupus bei kunigus, vienuolius ir vienuoles, už pašaukimus; už ligonius, įvairių priklausomybių varginamus ir kenčiančius bet kokį vargą, už šeimas. Kulvos Abraomo Kulviečio pagrindinės mokyklos mokiniais surengta trumpa katechezė. Susitikimas baigtas bendra „Viešpaties angelo“ malda prisimenant amžinybėn iškeliavusį maestro Vytautą Kernagį.

✳ Didžiąją savaitę paveiklo piligrimystė tęsėsi **Bukonių Šv. arkangelo Mykolo parapijoje**. Verbų sekmadienį paveikslą sutiko šios parapijos klebonas kun. Šarūnas Leskauskas ir tikintieji.

Jaunimo giesmė Upninkų bažnyčioje

Kasdien nuo 12 iki 16 val. vyko Švč. Sakramento adoracija, buvo kalbama Marijos litanija. Kasdien (išskyrus Velykų Tridienio laikotarpį) 15 val. tikintieji dalyvavo aukojamos šv. Mišiose.

✳ **Panoterių Šventojo Kryžiaus At-radimo parapijoje** Šiluvos Marijos paveiklo kopija lankėsi kovo 23–30 d. Bažnyčioje klebonas kun. Vytautas Kazimieras Pesliakas kasdien aukojo šv. Mišias ir

kvietė tikinčiuosius maldai prašant Švč. M. Marijos užtarimo. Vieną dieną pamaldose dalyvauti buvo pakviesti Panoterių Petro Vaičiūno pagrindinės mokyklos mokytojai ir moksleiviai.

✱ Kovo 30 d., sekmadienio vidudienį, paveikslas aplankė **Žemių Švč. Mergelės Marijos Gimimo** parapijos tikinčiuosius. Pirmosios šv. Mišios buvo aukojamos už parapijos bendruomenę, ūkininkus ir žemdirbius, kurių laukė vasaros darbymetis. Kasdien popiet bažnyčioj prasidėdavo Švč. Sakramento garbinimas, asmeninės maldos laikas iki šv. Mišių. O jose Viešpaties palaimos prašyta visų pašaukimų – ir kunigystės, ir šeimos – žmonėms; taip pat melstasi už jaunimą bei ne vienai Lietuvos kaimo ar miesto vietai aktualia blaivybės prašymo intencija. Marijos užtarimo prašyta ir tiems, kurie jau yra pražūtingų priklausomybių kelyje.

✱ Balandžio 6 d. Marijos paveikslas kopija pasiekė **Kauną**. Ji sutikta prie

Paveikslas sutinkamas Kauno studentų koplyčioje

mažosios Kristaus Prisikėlimo bažnyčios, vėliau iškilminga dvasininkų, patarnautojų, parapijos jaunimo, choro ir gausaus būrio tikinčiųjų procesija pajudėjo paminklinės **Kristaus Prisikėlimo bažnyčios** link. Kopiją nešė „Saulės“ gimnazijos vaikinai.

Procesijai ir šv. Mišioms vadovavo arkiv. S. Tamkevičius, koncelebravo mons. A. Grušas, Kauno kunigų seminarijos rektorius mons. A. Žukauskas, dekanas ir parapijos klebonas mons.

V. Grigaravičius ir įvairių parapijų kunigai. „Rengiantis Švč. M. Marijos jubiliejui kviečiame atverti širdis Motinai Marijai, kuri pripildys jas gėrio ir meilės“, – sakė arkivyskupas. Švč. M. Marijos garbei skambėjo vargonų muzika, ją atliko vargonininkas M. Maine iš Didžiosios Britanijos. Per vakarines šv. Mišias joms vadovavęs klebonas kvietė tomis dienomis dažniau kreiptis į Švč. M. Mariją – tikrąją pagalbą ir tiesiausią kelią pas Jėzų. Giesmėmis džiugino darželio „Pasaka“ vaikų choras (vadovė Eglė Stankevičienė).

Visą savaitę diena prasidėdavo ir baigdavosi šv. Mišiomis, kasdien tikintieji galėjo adoruoti išstatytą Švč. Sakramentą. Giesmes ir eiles Marijai skyrė pagyvenusių žmonių sambūris „Senjorai“, ansamblis „Sūduva“. Programą parengė ir J. Urbšio vid. mokyklos, „Saulės“ gimnazijos mokiniai, „Rytmečio“ ir 75-ojo darželio, Pirmosios Komunijos vaikai ir būrelis „Dievo vaikai“. Konferenciją „Marijos kultas Lietuvoje“ vedė KMUK kapelionas kun. Mindaugas Pukštys. Balandžio 9 d. vakaro šv. Mišioms vadovavęs mons. V. Grigaravičius homilijoje palietė krikščioniškos šeimos, pašaukimų problemas ne tik Lietuvoje, bet ir visame pasaulyje. Tą dieną bažnyčioje vėl šurmuliavo moksleiviai iš Kauno nepri-girdinčiųjų, L. Kar-savino pagrindinės, „Rūtelės“ bei Žalia-

kalnio pradinė mokyklų, J. Jablonskio ir „Saulės“ gimnazijų. Vakarą vainikavo simfoninio orkestro iš Vokietijos (meno vadovas ir vyr. dirigentas W. Heinzl) ir smuikininko D. Puodžiuko koncertas. Balandžio 10 d. šv. Mišioms vadovavęs mons. Vincentas Jalinskas „kvietė pakilti, nugalėjus savo išdidumą, palenkti galvas ir pagarbinti Švč. Sakramentą, tą brangią dovaną, kurią mums dovanojo Marijos Sūnus, Jėzus Kristus“. Šią dieną bažnyčioje meldėsi Žaliakalnio vaikų

dienos centro vaikai ir parapijos jaunimas (vadovė ses. L. Ilekytė), giedotas Akatistas. Balandžio 11 d. kelios šeimos pasidalijo išgyvenimais, patirtais meldžiantis prie Šiluvos Marijos paveikslas kopijos. Po vakaro šv. Mišių vyko vidinio išgydymo pamaldos su P. Williamsonu.

Šeštadienį šv. Mišioms vadovavęs prel. V. S. Vaičiūnas sakė, jog Jubiliejiniai metai skirti sąmoningai suprasti, kas yra Marija ir Šiluva – ypatingas traukos centras, kur Dievo Motina apdovanoja ma-lonėmis. Vėliau aktorius Egidijus Stan-cikas padovanojo nuostabias eiles apie Mariją, o solistė Rita Preikšaitė, akomponuojama Dalios Jatautaitės, giedojo žinomų kompozitorių sukurtas giesmes. Atvykus Petrašiūnų Šv. Vincento Paulie-čio parapijos klebonui kun. Vincentui Tamošauskui OFM Cap., abu klebonai sugiedojo Švč. M. Marijos litaniją.

✱ Balandžio 12 d. Šiluvos Dievo Motinos paveikslas kopija atkeliavo į **Petrašiūnų Šv. Vincento Pauliečio pa-rapiją**. Paveikslas sutiktas prie Kryžių kalnelio, kur su pakilia nuotaika jo laukė parapijiečiai ir jaunuoliai, priiman-tys Sutvirtinimo sakramentą. Vėliau procesija, giedant ir meldžiantis, buvo nešamas į Petrašiūnų bažnyčią. Prie bažnyčios procesiją pasitiko arkiv. S. Tamkevičius, mons. A. Grušas, mons. V. Grigaravičius, Šv. Kryžiaus parapijos klebonas kun. R. Šumbras-kis.

Per šv. Mišias, kurioms vadovavo arkivyskupas, buvo meldžiamasi prašant Viešpaties dvasinių pašaukimų. 40 jaunuolių priėmė Sutvirtinimo sakramentą. Bažnyčioje pašventintos šv. Pranciškaus ir šv. Vincento Pauliečio ikonos. Po šv. Mišių vyko agapė ir koncertas. Visą savaitę vyko specialios pamaldos, rengiamos Šiluvos Dievo Motinos, jaunimo, senjorų, šeimų, pašvęstojo gyvenimo dienos, surengta šeimų agapė.

✱ Balandžio 19 d. vakare paveikslą pasitiko daug **Palemono Švč. M. Marijos, Rožinio Karalienės, parapijos** tikinčiųjų. Šv. Mišias aukėjo arkiv. S. Tamkevičius. Visą savaitę bažnyčioje parapijų *Carito*, Gyvojo rožinio, Marijos legiono,

„Atgaivink“, Motinos Margaritos grupių nariai apmąstė Rožinio slėpinius, buvo einamas Šviesos kelias, kalbamas Gailestingumo vainikėlis. Norintieji ilgiau pabūti Dievo Motinos artumoje troškimus išsakė tyloje maldoje. „Marija mus visados globoja, padeda mums kiekvieną akimirką. Jos atvaizdas tebūna mums nuolatinis priminimas būti ištikimais savo kasdieniniuose darbuose. Mes priimame ne paveikslą, bet pačią Mariją, atinančią į mūsų tarpą“, – sakė parapijos klebonas *Marijos radijo* laidoje.

✳ Šiluvos Marijos paveikslo kopija nuo balandžio 27 d. iki gegužės 4 d. viešėjo **Švč. Sakramento (studentų) koplyčioje**. Priėmimo programa rūpinosi akademinės sielovados darbuotojai, dirbantys Kauno aukštosiose mokyklose. Šv. Mišias aukojo KTU kapelionas kun. Kastytis Šulčius, KMU kapelionas kun. Ričardas Banys VDU kapelionas kun. Simas Maksvytis. LŽŪU studentai skaitė Šv. Rašto ištraukas, giedojo giesmes ir muzikiniame fone apmąstė Marijos gyvenimą. VDU studentai giedojo kartu su koplyčios chorą „Contate Do“, skaitė mąstymus. KTU akademinės sielovados grupė pakvietė į Taizė pamaldas. Motinos dienos rytmetį Kauno kunigų seminarijos auklėtiniai procesija Vilniaus gatve paveikslo kopiją atnešė į Švč. Trejybės (seminarijos) bažnyčią.

Parengta pagal Birutės Steponavičiūtės, Birutės Vasylienės, Svetlanos Adler, parapijų ir Kauno arkivyskupijos spaudos tarnybos informaciją

Paroda „**Švč. Dievo Motina ir Šiluva**“
2008 m. gegužės 20 d. – gruodžio 31 d.

Kauno arkivyskupijos muziejuje (Valančiaus g. 6, Kaunas) atidaryta paroda, skirta Švč. M. Marijos apsišviškimo Šiluvoje 400 metų Jubiliejui.

Darbo laikas:
antradieniais – šeštadieniais 9 – 17 val.
šeštadieniais 10 – 16 val.

Tel. (37) 20 82 20

Į JUBILIEJŲ – SU PASAULIO LIETUVIAIS

Vienos Motinos apglėbti vaikai

Gausėjantys pranešimai iš įvairių užantlantės vietovių, kur susitelkusios lietuvių bendruomenės, rodo, jog lietuviškos salelės didžiulėse valstybėse – JAV, Kanadoje, Čikagoje – džiugiai pasinaudoja dar viena, paties dangaus duota proga išgyventi bendrystę, sustiprinti parapijas, kartu švęsti (pavasarij išėivijos lietuvius aplankė arkivyskupas Sigitas Tamkevičius ir augziliaras vyskupas Jonas Ivanauskas) ir atverti širdis Tai, kuri amžių eigoje tiesia savo motinišką ranką. Ji ir dabar gali sutelkti, suvienyti, priglausti ir nuraminti po svečias šalis išsibarsčiusius savo mylimos tautos sūnus ir dukteris. Su pasitikėjimu Marijos užtarimui išėiviai paveda jaunąją savo kartą ir jai skleisdami Jubiliejaus žinią: kartų kartas Dievo Motina lydi kelyje pas Tėvą.

✳ Vasario 2 d. **Čikagos lituanistinėje mokykloje** lankėsi LVK delegatas užsienio lietuvių sielovadai prelatas Edmundas J. Putrimas ir susitikęs su aukštesniųjų klasių mokiniais kalbėjo si su jais apie Švč. M. Marijos apsišviškimo Šiluvoje jubiliejinius metus ir jų šventimą ne tik Lietuvoje, bet ir visose JAV lietuviškose parapijose. Čikagos lituanistinei mokyklai prelatas padovanojo Šiluvos Marijos paveikslo kopiją.

✳ **JAV lietuvių bendruomenės Švietimo taryba** surengė konkursą trijų amžiaus grupių mokiniams. Kovo 8 d. per pamokas buvo rašomi rašiniai Šiluvos tema. Mokytojai pristatė rašinių temas iš straipsnelio apie apsišviškimą Šiluvoje, paaiškino sunkiau suprantamus apsišviškimo istorijos teksto žodžius, papasakojo apie krikščionis kalvinus ir katalikus, rodė Šiluvos Marijos paveikslo ir Apsišviškimo kop-

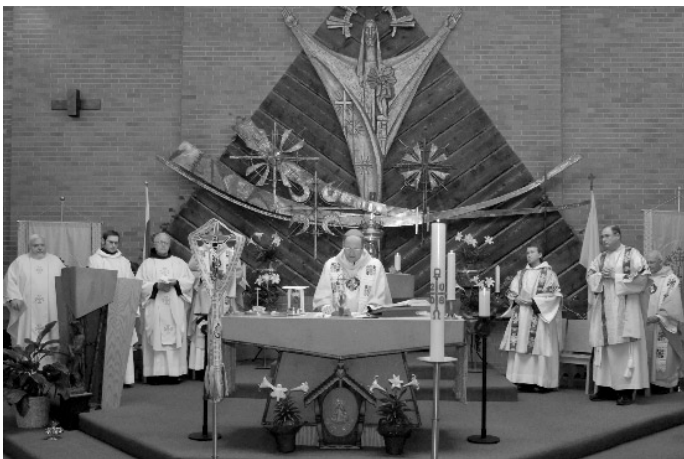
lyčios vaizdus. Vėliau mokiniai patys buvo paprašyti atpasakoti šią istoriją ir įvardyti jos prasmę bei svarbą krikščionims Lietuvoje ir pasaulyje. Vyresniųjų klasių mokiniams nagrinėjimui buvo pateikti eilėrašiai. Konkursas vyko iki balandžio 1 d. Rašiniai pristatyti JAV LB Švietimo tarybos atrankos komitejui, geriausi autoriai apdovanoti.

✳ Balandžio 5 d. Mississauga mieste, Anapilio sodyboje, **Lietuvos kankinių šventovės** salėje prasidėjo **Kanados jubiliejinių Marijos apsišviškimo Šiluvoje metų išskilmės**. Salę puošė Kanados lietuvių katalikių moterų draugijos skyrių, kitų lietuviškų organizacijų vėliavos bei plakatai, Reginos Choromanskytės parengta Kanados lietuvių šventovėse esančių Marijos paveikslų, vitražų bei statulų nuotraukų paroda. Šventės komiteto pirmininkas Antanas Samsonas paskelbė jubiliejinių

metų Kanadoje oficialų atidarymą ir perskaitė Lietuvos ambasadorės Kanadoje Gintės Damušytės sveikinimą. Komiteto atstovas spaudai Vytautas Bireta pristatė svečią – Kauno arkivyskupijos augziliarą vysk. Joną Ivanauską.

Prelegentas kalbėjo apie apsišėkimo Šiluvoje prasmę, Marijos, savo dieviškajam Sūnui tarnaujančios Motinos, viltį Lietuvai, Europai ir visam pasauliui. Vyskupas papasakojo apie Jubilėjaus iškilmes Šiluvoje, pranešė, kad baigiama tartis dėl palydovinių televizijos transliacijų, kuriomis bus pasiekiami visi pasaulio kraštai, aptarė Šiluvos tvarkymo darbus. Išreikšta viltis, kad Šiluva išgarsės ateityje ir ji save trauks tikinčiųjų širdis panašiai kaip vėlyvesnės Marijos apsišėkimo vietos Lurde ir Fatimoje. Paskaitai pasibaigus, vyskupui įteiktas jubilėjaus Kanadoje atminimo ženklas.

Paskui pirmojoje pasaulyje Lietuvos kankiniams dedikuotoje šventovėje vyko iškilmingos šv. Mišios. Prieš jas surengtas trumpas koncertas. Marijos giesmes atliko Lilijos Turūtaitės vadovaujami parapijų „Dainos“ ir „Angeliukų“ chorai. Iškilminga eisena su vėliavų palyda buvo atneštas per Kanadą keliausiantis Šiluvos Marijos paveikslas su Romo Dūdės padarytu altorėliu. Jį ne-

Šv. Mišios Lietuvos kankinių bažnyčioje Anapilyje, Kanada

šė Kanados LB krašto valdybos pirmininkė Joana Kuraitė-Lasienė, Kanados LK moterų draugijos pirmininkė Birutė Biretienė, Kanados LK centro valdybos pirmininkas Jonas Andrusis ir Šiluvos Marijos jubilėjaus Kanadoje komiteto pirmininkas Antanas Samsonas.

Vysk. J. Ivanausko pranešimas Kanadoje

Mišių pradžioje Kanados lietuvių kunigų vienybės pirmininkas kun. Vytautas Staškevičius, taręs sveikinimo bei padėkos žodį vyskupui, pakvietė jį vadovauti liturgijai. Vysk. J. Ivanauskas pasveikino visus iš įvairių parapijų bei vietovių susirinkusius lietuvius, su juo Mišias koncelebruojančius prel. E. Putrimą, prel. J. Staškevičių, kun. A. Simanavičių OFM, kun. A. Šarką OFM, kun. K. Kaknevičių, kun. V. Staškevičių, Mišiose asistuojančius diak. dr. K. Ambrozaitį ir diak. B. Belicką OFM, jubilėjaus komitetą ir Kanados lietuvių katalikų centro

valdybos narius. Jis atkreipė dėmesį, kad jubilėjaus šventimas pirmiausia prasideda Kanadoje, todėl iš Lietuvos kankinių šventovės siunčia šventinį sveikinimą visiems išeiviams lietuviams, gyvenantiems JAV, Pietų Amerikoje, Airijoje, Anglijoje, Ispanijoje,

tolimoje Australijoje ir kituose kraštuose, kur yra lietuvių. Jis taip pat perdavė LVK pirmininko Kauno arkivyskupo S. Tamkevičiaus sveikinimus.

Pamoksle vysk. J. Ivanauskas papasakojo apie nuostabią Dievo dovaną Lietuvai – Kristaus motiną Mariją, ku-

ri lydi per visą mūsų istoriją, ir apibūdino ją kaip dėl savo suvargusių vaikų kenčiančią Motiną. Papasakojo apie Lietuvoje vykstantį pasirengimą Jubilėjui, pasidžiaugė Kanados lietuviams, stačiais lietuviškas šventoves, auginančiais tikinčiais lietuviškas šeimas, kovojusiais dėl Lietuvos laisvės visais įmanomais būdais, ir pakvietė atvykti į Pasaulio lietuvių šventę Šiluvoje.

Mišių pabaigoje vysk. J. Ivanauskas pašventino paveikslą ir perdavė atstovams iš įvairių Kanados lietuviškų parapijų.

Po pamaldų parapijos salėje vyskupas įteikė arkiv. S. Tamkevičiaus padėkos raštus tiems, kurie per paskutinį laikotarpį buvo aukoję ar kitaip nusielpinę Kauno arkivyskupijai. Pašventintas paveikslas su altorėliu dabar keliauja per įvairias Kanados vietas ir sugrįš į Lietuvos kankinių šventovę jubilėjaus uždarymui lapkričio 2 d.

✝ Balandžio 12 d., nors ir lietingą pavasario popietę, nemažas būrys **Ontario provincijos Delhi miestelio** parapijiečių susirinko pasitikti per lietuviškus telkinius Kanadoje keliaujančio Šiluvos Marijos pašventinto paveikslą. Šiame miestelyje, pačiame tabako ūkių krašto vidury, pokario metu imigravę lietuviai ir atvykę anksčiau 1959 m. įsteigė Šv. Kazimiero parapiją. Dabar lietuvių skaičius smarkiai sumažėjęs, likusieji dar buriasi kartu.

Paveikslas atneštas į Šv. Kazimiero šventovę lydymas vėliavų ir vaikučių su gėlėmis. Jį smilkalais ir malda pasitiko dabartinis parapijos klebonas prel. Jonas Staškevičius, kuris Mišias koncelebravo su kun. Vytautu Staškevičium. Per pamokslą prelatas priminė Marijos apsišėkimo Šiluvoje reikšmę. Per Mišias ir procesijas giedojo choras, vadovaujamas vargonininkės Dalios Norkutės. Prieš palaiminimą prelatas įteikė arkiv. S. Tamkevičiaus padėkos raštą arkivyskupijai remiančiai parapijietei Aldonai Aleliūnienei.

Baigiantis Mišioms ir lietuvi apstojus, paveikslas iškilmingai išlydėtas iš šventovės, lauke prie jo padaryta daly-

vių nuotrauka. Tada visi rinkosi į parapijos salę suneštinių vaišių.

✦ Balandžio 13 d. Lietuvių klube vykusiame antrajame misijos aktyvistų susirinkime nutarta Šiluvos Jubiliejaus šventę lapkričio 9 d. surengti **St. Peterburgo Švč. Jėzaus Vardo bažnyčioje Floridoje**. Kan. Bernardo Talaišio pranešimu šv. Mišių koncelebracijai vadovaus vysk. Paulius Baltakis OFM, dalyvaus prel. E. Putrimas ir St. Peterburgo vyskupo delegatas generalinis vikaras kun. Robert Morris. Į šventę bus pakviesti visi St. Peterburgo kunigai. Po šv. Mišių šventė tęsis programa Lietuvių klube.

Delhi (Kanada) miestelio lietuviai sutinka Šiluvos Dievo Motinos paveikslą

✦ **Dienraštis „Draugas“** paskelbė, kad JAV LB visoms lituanistinėms mokykloms nusiuntė trumpą tekstą apie Šiluvą ir paveiksluką. Bendradarbiaudama su dienraščiu „Draugo spaustuvė“ išspausdino kalendorius, kurie pasipuošė Šiluvos Marijos paveikslu ir aprašymu; dukart per mėnesį dienraštis spausdina straipsnius apie Šiluvą. „Sunday Visitor“ laikraščiu ir visiems JAV vyskupams išsiųsta informacija apie Šiluvos jubiliejų.

✦ Jubiliejaus proga **Šiluvos koplyčioje, Marijos šventovėje prie Katalikų universiteto Vašingtone**, ketinama surengti mokslinį seminarą mariologine tema.

✦ **Švč. M. Marijos Gimimo parapijoje Marquette Park (Čikaga)** bus švenčiami Šilinių atlydai. Ši parapija didžiuojasi gražia bažnyčia, kartais net vadinama Lietuvių bazilika, ir Šiluvos

Marijos paveikslu didžiajame altoriuje. Klebonas kun. Anthony Markus yra sudaręs komitetą, į jį pakviesti ir kun. Antanas Saulaitis SJ, Michal Banky, Juozas Polikaitis ir kt. Taip pat pakviesti ir lietuviškų parapijų kunigai. Į šias iškilmes pažadėjo atvykti ir Čikagos kardinolas Francis George bei vietos vyskupas Gustavas Garcia Silleris.

Klebono prašymu menininkė padarė Šiluvos Marijos paveikslo kopiją. Parapijiečių prašoma šį paveikslą pasiimti savaitei į savo namus. Norima, kad jis aplankytų visus lietuvius, gyvenančius parapijos ribose ir tolimuose priemiesčiuose.

✦ Jubiliejų minės ir **Konektikuto valstijoje**

gyvenantys tautiečiai. Rudenį vykusiame Kunigų vienybės susirinkime buvo nutarta suburti komitetą. Vysk. Paulius Baltakis ir prel. Albertas Kontautas tai pa-

daryti pasiūlė kun. Jonui Rikteraičiui, kuris New Britain parapijoje darbuojasi jau daugiau kaip 40 metų ir yra puikiai įgyvendinęs ne vieną projektą. Jis subūrė aktyvių žmonių, kurie dės visas pastangas, kad Šiluvos 400 metų Jubiliejus būtų gražiai paminėtas ir New Britain. Su Dievo Motinos apsireiškimo istorija yra supažindintas ir arkivyskupas Henry Mansellis. Jis nuoširdžiai sutiko, kad tokią svarbią šventę būtinai reikia paminėti visiems tikintiesiems, ne tik lietuviams.

✦ Rugsėjo 7 d. **Šv. Juozapo katedroje Hartforde, CT** šv. Mišias aukos ir pamokslą sakys arkiv. H. Mansellis. Toje

pačioje Šv. Juozapo katedros žemutinėje salėje bus pastatyta Švč. Mergelės skulptūra Jubiliejui paminėti.

✦ Šiluvos paveikslas keliauja **Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijoje Klyvlende**. Piligriminė kelionė prasidėjo sekmadienį, vasario 24 d., per Mišias šioje Dievo Motinos šventovėje. Parapijos biuletenyje „Mūsų žingsniai“ skelbiama paveikslo kelionės tvarka; savaitę paveikslą saugojanti šeima kviečiama bendrai maldai, bendrystei su Dievu ir Marija bei tarpusavyje. Į šias maldos valandas galima pasikviesti draugus, gimines, kaimynus – daryti visa, kas gali padėti dvasiškai atsinaujinti ir sustiprėti. Šia proga bus parengta maldų knygelė.

✦ Balandžio 25–27 d. jubiliejinėje pašto ženklų ir numizmatikos rinkinių parodoje **Balzeko lietuvių kultūros muziejuje Čikagoje** pristatytas vokas ir JAV pašto ženklas Švč. M. Marijos apsireiškimo Šiluvoje 400 m. Jubiliejui atminti. Vokas antspauduojamas specialiu parodos žymekliu-antspaudu, skirtu šiai garbingai Lietuvos datai įamžinti. Antspaudu projektą sukūrė Lietuvių filatelistų draugijos narys L. Volodka.

Kiti pašto ženklai ir vokai skiriami Lietuvos vardo tūkstantmečiui bei Lietuvos Krikštui ir Lietuvių filatelistų draugijos „Lietuva“ 60 gyvavimo ir veiklos metų sukakčiai paminėti.

Parengta pagal „Šiluvos žinia iševijoje“ 2008/9–12 numerius

Prie Švč. M. Marijos paveikslo – Sudbury (Kanada) apylinkės lietuviai

Mokslinė konferencija „Šiluva Lietuvos kultūroje“ Kaune

Balandžio 18 d. Vytauto Didžiojo universiteto Katalikų teologijos fakultete vyko tarpdisciplininė mokslinė konferencija „Šiluva Lietuvos kultūroje“. Ją rengė VDU Menų institutas ir Kauno arkivyskupijos kurija. Trylikoje pranešimų Švč. M. Marijos apsireiškimo įvykis, Šiluvos vaidmuo Lietuvos kultūroje aptarti istoriniu, menotyriniu, muzikologiniu, literatūrologiniu, etnologiniu, teologiniu aspektais.

Pirmajai konferencijos daliai vadovavo organizacinio komiteto pirmininkas, VDU MI direktorius prof. habil. dr. Vytautas Levandauskas, po pietų jo pareigas perėmė komiteto narė doc. dr. Laima Šinkūnaitė. Be jau minėtų asmenų organizacinio komiteto nariai buvo ir doc. dr. Vytautas S. Vaičiūnas OFS, kun. lic. Evaldas Vitulskis, kun. Erastas Murauskas, dr. Rima Valinčiūtė.

Mokslininkus, rengėjus ir dalyvius pasveikinęs konferencijos globėjas Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius padėkojo už dėmesį brangiam istorijos įvykiui, kurį galima švęsti neatspažįstamai pasikeitusioje Lietuvoje. Konferenciją pasveikino ir VDU rektorius prof. Zigmas Lydeka, džiaugdamasis, jog jos surengimas atspindi universiteto požiūrį į vertybes. Žodį taręs prel. V. S. Vaičiūnas OFS pabrėžė renginio reikšmingumą žmogaus ir tautos atgimimui, teikiamą galimybę geriau pažinti nuostabų Dievo pasaulį.

Pirmasis dr. Vaidos Kamuntavičienės (VDU, Humanitarinių mokslų fakultetas) pranešimas **Šiluvos parapija XVII a.** išsamiai atskleidė parapijos būvį, stipriai paveiktą reikšmingiausio jos istorijoje apsireiškimo įvykio, kuris tyrinėtas remiantis Kauno arkivyskupijos kurijos archyve saugomomis Šiluvos parapijos knygomis. Pasak V. Kamuntavičienės, atgavus fundaciją iš kalvinių, XVII a. Šiluvos parapija išgyveno spartų pakilimą: per trumpą laiką pastatyta ir įrengta bažnyčia, jos fundatoriai rėmė net keturių altorių įrengimą; didžiajame altoriuje pakabinus stebuklingąjį Švč. M. Marijos paveikslą stiprėjo pamaldumo tradicija, sparčiai plėtota sielovada. Čia

rūpintasi ir švietimu bei karitatyvine veikla (veikė mokykla, prieglauda, kurios gyventojai patarnaudavo bažnyčioje). Pranešėja atkreipė dėmesį į tris čia tarnavusius, rūpestingai sielovada besirūpinusius išsilavinusius dvasininkus – Joną Smolką-Kazakevičių, Mykolą Sviekauską, Joakimą Skrimantą, kurie buvo ir iškilūs Žemaičių kapitulos nariai. Ji pabrėžė to meto vyskupų dėmesį Šiluvai, atskleidžiantį išskirtinę parapijos padėtį. Čia buvo stiprinamas Marijos kultas (giedotos Marijos valandos, funduotas 4 kunigų išlaikymas), viena turtingiausių Žemaitijos parapijų, tapusi prepozitūrinė, pasidarė ir viena svarbiausių Lietuvos parapijų tame amžiuje.

Pranešime **Šiluvos bazilikos paveikslas „Švč. Mergelė Marija su Vaikeliu“ istorijos bruožai** jo autorė Regimanta Stankevičienė (Kultūros, filosofijos ir meno institutas) išsamiai aptarė paveikslą atsiradimo istorinį ir kultūrinį kontekstą. Kelis – Šiluvos Dievo Motinos, Šiluvos Madonos ir kt. – pavadinimus bei, pranešėjos teigimu, simbolinę, legendinę, atradimo hipotezę turintis paveikslas vainikuotas aukso karūnomis 1786 m. popiežiaus Pijaus VI leidimu. Paveikslą nutapymo aplinkybes R. Stankevičienė susiejo su jo pirmavaizdžiu – *Romos Salus populi Romani*, (dar vadinamu *S. Maria ad Nives* arba *S. Maria Maggiore*) paveikslu, sukurtu iš pradžių Romos miestui, o paskui Pijaus V nutartimi kopijomis pradėjusio skliti katalikiškajame pasaulyje. Jų plitimą Lietuvoje tyrinėtoja susiejo su jėzuitų, dominikonų, unitų veikla; per Lenkiją jos pasiekusios ir Lietuvą. Kūriniam palyginti buvo parodyta kopijų, išlikusių Lvoje, Gardi-

ne, Poznanėje, Krokuvoje, Liubline (jų taip pat yra Lietuvoje – Linkuvoje, Pa-parčiuose). Pasak mokslininkės, pirmavaizdžio istorija, analogiški pavyzdžiai (šiluviškis panašiausias į Voluinės ir Podolės *Porios* paveikslą), restauratorių atkurtas pirminis Šiluvos paveikslas meninis vaizdas leidžia manyti, kad jis sukurtas XVII a. pirmojoje pusėje, turi aiškių sąsajų su Romos pirmavaizdžiu.

Lietuvos dailės muziejaus P. Gudyno restauravimo centro darbuotojų Dalios Panavaitės, Janinos Bilotienės, Rimvydo Derkinčio, Rapolo Vedricko pranešimas **Šiluvos Švč. M. Marijos Gimimo bazilikos didžiojo altoriaus paveikslas „Dievo Motina su Kūdikiu“: tyrimai ir restauravimas** jau buvo skaitytas Baltijos šalių konferencijose Rygoje ir Vilniuje; su jo pagrindinėmis mintimis tądien supažindino R. Vedrickas. Pranešėjas papasakojo apie 2001 m. į restauravimo centrą atgabento paveikslą būklę ir atliktus išsamius tyrimus, išryškinusius jo tapybos, formato ir netgi kompozicijos pakeitimus. Savo pasakojimą R. Vedrickas iliustravo nuotraukomis, iš kurių akivaizdžiai matėsi, kaip keitė paveikslą meistrų rankos, o Marijos ir Kūdikio veidai pamažu suspindėjo visu grožiu. Autentišką išvaizdą paveikslas atgavo po kruopštaus autorinį tapymo sluoksnį atidengusio restauratorės J. Bilotienės darbo, taip pat sutvirtinus metalinį aptaisą, pagaminus trūkstantas detales. Restauravimo metu Marijos rankos vidinėje pusėje atrasta aptaisą kūrusio meistro signatūra. R. Vedrickas pabrėžė ypatingą restauratorių kruopštumą, šio meno kūrinio išskirtinumo supratimą ir dėmesį jam, po restauravimo sugrąžintam į Šiluvos bazilikos didįjį altorių.

Kultūros paveldo centro darbuotojas dr. Girėnas Povilionis perskaitė pranešimą intriguojančiu pavadinimu **Tiesos paieškos Šiluvos bazilikos vargonų istorijos pinklėse** apie painią vargonų prospekto architektūrinę kompoziciją turinčių analogų ne Lietuvoje, bet Vokietijoje, Prūsijoje, Danijoje, Norvegijoje, Latvijoje (Liepojos ir Rygos bažnyčiose), istoriją. Esamas vargonų prospektas į Šiluvą atkeliavęs 1895 m. Už senojo var-

gonų fasado, pasak pranešėjo, 1902 m. Bazilikai vargonus sumontavo vargonų meistras lietuvis Jonas Garalevičius, vėliau pagal šį projektą padidinęs vargonų fasadą garsiojoje Seinų bazilikoje (pasak G. Povilionio, atlikęs ir „tobulai paslėptą baroko ir neobaroko sintezę“).

Apie Šiluvos baziliką, vertingą XVIII a. antrosios pusės vėlyvojo baroko kūrinių, išsamų, nuotraukomis iliustruotą ir teologinėmis sąsajomis paremtą pranešimą **Šiluvos Švč. Mergelės Marijos Gimimo bazilika: dailės ikonologija** perskaitė VDU MI doc. dr. Laima Šinkūnaitė. Ji aptarė savitą ir sudėtingą Bazilikos ikonografinę programą, kurioje nuosekliai plėtojamos pagrindinės glaudžiai susipynusios Dievo Motinos, Jėzaus Kristaus ir Bažnyčios temos bei šalutinės, perteikiančios Šventojo Rašto įvykius bei personažus. Iškeldama skulptoriaus Tomo Podgaiskio kūrybos talentą, L. Šinkūnaitė konferencijos klausytojams atvėrė visų septynių Bazilikos altorių, sakyklos, krikštyklos bei vargonų tribūnos puošybos elementais sklaidžiamą teologinę mintį. Pasak L. Šinkūnaitės, keliaujanti Jėzaus Kristaus įsteigtoji Bažnyčia Šiluvos bazilikos ikonologijoje atsiskleidžia visais atžvilgiais, o temų įvairovė niekam Lietuvoje neprilygsta.

Šiluvos bazilikos meninius turtus prieš klausytojų akis toliau skleidė kita menotyryninkė – Aušra Vasiliauskaitė (VDU MI) savo pranešime **Šiluvos bazilikos „Šventosios Šeimos“ paveikslų ikonologija**. Šoninio altoriaus paveikslas, pasak jos, pasižymi retu ir savitu siužetu, susijusiu su Švč. Trejybės simbolika: virš Marijos ir Juozapo, atvedusių dvylikametį Jėzų į šventyklą, regime Dievą Tėvą ir Šventąją Dvasią. Ši paveikslų išskirtinumas – Jėzaus vaizdavimas tarp Rašto aiškintojų; jis yra šio paveikslų ašis, nes per Jėzų Dievas palaiiko ryšį su pasauliu – taip pranešėja apibendrina esminę paveikslų mintį.

Dar niekur neskelbtų minčių savo pranešime **Šiluvos Lurdas: istorija, apeigos ir muzika** pateikė habil. dr. Alfonsas Motuzas (VDU, KTF). Autorius papasakojo Lurdo Marijos statulė-

lės atsiradimo istoriją, susiedamas ją su Marijos apsišvišimo jubiliejumi Lurde ir klebono M. Jurgaičio rūpesčiu išgelbėti Šiluvą nuo carinės valdžios siekio pastatyti toje vietoje cerkvę. Pasak giesmių įrašais bei savo paties giedojimu konferencijos darbą pajvairinusio A. Motuzo, Lurdą ir Šiluvą sieja Švč. M. Marijos Nekaltojo Prasidėjimo kultas ir prancūziškos kilmės Lurdo giesmė (lietuviškai giedami tik keli iš 50 originalo posmų), o Lurdo 150 metų jubiliejus siejasi su Šiluvoje minimu 400 metų jubiliejumi: „viena šventė papildo kitą, o tai yra unikalūs ir savita“.

Po pietų konferencijos darbą pirmoji pratęsė prof. dr. Nijolė Lukšionytė-Tolvaišienė (VDU MI). Pranešime **Šiluvos koplyčia – unikalus XX a. pr. architektūros pavyzdys** gyvai iškilo monumentalusis Antano Vivulskio (1877–1919) kūrinys (pastatytas 1912–1924 m.), klausytojus sudomino dvejojęs architekturo ir skulptoriaus išsilavinimą turėjusio, kunigystės pasirinkimą rimtai svarščiusio autoriaus gyvenimo faktai, platus jo akiratis ir išsilavinimas. Vienintelis įgyvendintas A. Vivulskio projektas, pasak tyrinėtojos, savitas autoriaus sumanymu kurti masyvų, stambų „žemaitiškos dvasios“ statinį, iš anksto padarius jo erdvinį maketą (pirmą Lietuvos architektūroje), architektūrine forma pasirinkti kryžių, o medinį prieangį (deja, vėliau nugriautą) derinti su mūro korpusu. N. Tolvaišienės teigimu, ši koplyčia gali būti sugretinta su kai kuriais garsiais pasaulyje obeliskais, nes autorius rėmėsi prancūzų modernizmo pavyzdžiais, tačiau toli pranoksta juos savo dvasingumu ir paskirtimi – kurti paminklą dangiškajai garbei. Koplyčią pranešimo autorė įvertino kaip lietuviško stiliaus XX a. pr. moderniosios architektūros pavyzdį.

Apie koplyčios interjero įrengimą (mat Maironio pašventinta koplyčia

dar buvo neįrengta) pranešimą **Šiluvos koplyčia XX a. III–IV dešimtmetyje: puošybos vizija ir jos realizacija** skaitė dr. Skirmantė Smilingytė-Žemienė (Kultūros, filosofijos ir meno institutas). Ji atskleidė pastangas tęsti A. Vivulskio idėjas dekoruojant koplyčią, pastatyti Marijos statulą, kuri nekartotų stebuklingojo Bazilikos paveikslo (1926 m. buvo pastatyta Marijos statula, o 1927-aisiais – angelai). Interjeru rūpinosi klebonai: kun. Marcelinas Jurgaitis, vėliau – kun. Paulius Katelė. Pranešime aptartos skulptūrų autorystės problemos; menotyryninkė pabrėžė parapijos aktyvumą, mat būtent jos susirinkime nutarta dekoruoti koplyčią, ieškoti menininkų. Deja, darbai dėl

Konferencijos rengėjai ir dalyviai

skolų buvo sustabdyti, ir tik 1939 m. Kauno arkivyskupijos kurija patvirtino naują koplyčios pagražinimo planą.

Lietuvos nacionalinio muziejaus darbuotojos dr. Neringos Markauskaitės pranešime **Tapybos kompozicijos Šiluvos Švč. Mergelės Marijos Apsireišimo koplyčioje** atskleistos tolesnės koplyčios įrengimą tęsusios pastangos sovietmečiu. 1979–1986 m. čia *al secco* technika buvo sukurtos keturios sieninės kompozicijos, perteikiančios apsišvišimo ir stebuklingojo paveikslų istoriją, aliejumi drobėje nutapyti keturi nauji paveikslai (Marija ir Lietuva, Lietuva – kryžių kraštas, Šv. Kazimiero kreipimasis į Lietuvos kariuomenę, Žemaičių krikštas) neįprastomis sovietmečiu religinio gyvenimo temomis, vaizduojantys daugelį to meto šviesuolių, dvasininkų. Darbus organizavo (beje, per bažnyčių restauratorius suradęs ir dailininkus)

klebonas kun. Vaclovas Grauslys, teikęs kūrėjams idėjų, pasiūlymų. Pranešime nagrinėta darbų autorystė, remtasi amžininkų prisiminimais.

Netikėtą Šiluvos ir 1937 m. Paryžiaus parodos, kurioje kaip lietuvių tautos simbolis eksponuotas Rūpintojėlis, sąsają atskleidė Gabija Surdokaitė (Kultūros, filosofijos ir meno institutas) pranešime **Šiluva ir 1937 m. Paryžiaus pasaulinė paroda**. Pasak tyrinėtojos, Šiluva savitai įėjo į Lietuvos dailės istoriją, mat skulptorius Juozas Mikėnas, kūręs minėtąjį Rūpintojėlį, jo prototipu buvo pasirinkęs nežinomo liaudies meistro skulptūrėlę, kurią jis pats netikėtai aptiko Šiluvos bazilikoje už didžiojo altoriaus 1926 m. (dabar saugoma Čiurlionio dailės muziejuje).

Ne tokią apčiuopiamą, tik štrichais, o kai kada tik nuojautomis apibrėžti įmanomą kitą meno pasaulio sąsają su Šiluva skleidė dr. Elina Naujokaitienė (VDU HMF, Prof. Br. Vaškėlio literatūrinės komparatystikos centras) pranešime **Dievo įkvėpta poezija Oskaro Milašiaus supratimu**, teigdama, kad Šiluva „teoriškai – tai pašlovinta ir amžinybės matmeniu matoma Lietuvos žemė“.

Skaitytojo žvilgsniu į Šiluvos erdves lietuvių poezijoje kvietė pasinerti dr. Nijolė Taluntytė (VDU MI) pranešime **Šiluvos konceptai lietuvių poezijoje**. Literatūrologė analizavo Kazio Bradūno eilėraščiuose „Šiluva“, „Šventoji kelionė“, „Vakaras prie Šiluvos“ apibūdino sintaksę, semantiką, išskyrė lietuvišką pasaulėjautą atspindinčius simbolius, gilinosi į pastarųjų sąsajas su religiniais teksta.

Perskaitytų pranešimų pagrindu parengtus mokslinius straipsnius numatoma publikuoti moksliniame leidinyje *Meno istorija ir kritika*, registruotame Lietuvos mokslo tarybos patvirtintoje tarptautinėje mokslinės informacijos duomenų bazėje MLA (Modern Language Association). Svariai prie Jubiliejaus žinios garsinimo Lietuvoje prisidėjusi konferencija sulaukė aktyviai dalyvavusių klausytojų. Diskusijose aptartos tolesnės tyrinėjimų gairės.

Kauno arkivyskupijos spaudos tarnyba

VDU teologinė konferencija apie Marijos kultą Europoje

Gegužės 9–10 d. VDU Katalikų teologijos fakultete vyko Jubiliejui skirta tarptautinė mokslinė teorinė-praktinė konferencija „Švč. M. Marijos kulto Europoje teologiniai-istoriniai aspektai“. Daugiau kaip dviejose dešimtyse pranešimų įžvalgomis dalijosi Kanados, Italijos, Prancūzijos, Vokietijos, Latvijos, Lenkijos, Baltarusijos ir Lietuvos mokslininkai. Konferencijos dalyviai drauge šventė Eucharistiją Kristaus Prisikėlimo bažnyčioje, o pasibaigus teorinei daliai, buvo pakviesti dalyvauti pažintinėje ekspedicijoje Šiluvoje.

Konferencijos pradžioje sveikinimo žodį taręs apaštalinis nuncijus arkivyskupas dr. Peteris Stephanas Zurbrigenas Marijos – pavyzdžio visų laikų krikščionims – kultą Lietuvoje susiejo su šv. Kazimiero kultu ir tvirtino, jog jis turi gilią šaknis lietuvių žemėje. Linkėdamas vaisingo darbo VDU KTF Didysis kancleris, Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius pabrėžė ypatingą Dievo Motinos indėlį tautos sunkmečiais, pagarbą jai ne tik Lietuvoje, bet ir pasaulyje išsibarsčiusių lietuvių salelėse. Konferenciją pasveikino VDU rektorius prof. Zigmas Lydeka, VDU KTF l. e. p. dekanas dr. Benas Ulevičius, Kauno vicemeris Kazimieras

Kuzminskas, rėmėjai, sveikinimą perdavė Europos katalikų teologų sąjunga.

Vėliau perskaityti trys plenariniai pranešimai **Mariologinio maldingumo dimensijos** skaitė kun. prof. dr. Werneris Loseris SJ (Frankfurto universitetas, Vokietija), **Švč. Mergelės Marijos įvaizdis žiniasklaidoje** – prof. dr. F. Chiappetta, **Religinė ir visuomeninė Marijos šventovių reikšmė Lomžos diecezijoje** – kun. prof. dr. Witoldas Jemielity (Varšuvos universitetas, Lenkija). Dr. W. Loseris su apaštalais ir ypač Marija susiejo Bažnyčios kilmę, kvietė kontempliuoti Mariją, nes „kontempliacija veda prie jos imitacijos, teikia impulsą pripažinti Dievo artumą ir juo džiaugtis“. Dr. Fr. Chiappetta, beje, išsakęs pagyrimo žodžių lietuvių tautai, tvirtino, jog Marijos vaidmuo ir Bažnyčios, ir visuomenės gyvenime esąs milžiniškas, o apsireiškimas Šiluvoje turėtų būti svarstomas ne vien Lietuvoje. Marijos kultas, pasak profesoriaus, nepaneigia kristocentriškumo, bet atspindi tikėjimo plotį, o visuomenei leidžia daugelį sričių svarstyti humaniškesniame kontekste. „Marija yra stipri pagalba gyventi pilnatvišką žmogaus gyvenimą“, – sakė kelių Romos universitetų

profesorius. Trečiasis pranešimas suteikė galimybę susipažinti su Marijos gerbimo tradicijomis Lenkijoje.

Po pietų konferencijos darbas tęsėsi dviejose sekcijose. Pirmojoje nagrinėtos mariologinio maldingumo aktualijos, pranešimus skaitė Lenkijos ir Lietuvos mokslininkai. Kun. prof. habil. dr. Władimierz Broński (Liublino katalikiškasis universitetas) aptarė mariologines homilijas, kun. prof. dr. Jacek Bolewski SJ (Varšuvos universitetas) apibūdino „mariologinį amžių“. Kun. prof. habil. dr. Romualdo Dulskio (VDU) pranešime atkreiptas dėmesys į Marijos kontempliatyvumą bei krikščioniškojo veikimo pamatą – pasišventimą Dievui. Prel. prof. habil. dr. Vytautas Steponas Vaičiūnas (VDU) pabrėžė kristocentriškąjį Dievo Motinos apsireiškimo Šiluvoje pobūdį. Apie lenkų religinę savimonę stiprinančią piligrimystę į *Jasna Gurą* pasakojo kelis dešimtmečius joje dalyvaujantis kun. prof. habil. dr. Jan Perszon (Torunės universitetas). Prof. habil. dr. Alfonso Motuzo (VDU) pranešimą iliustravo giedotojų ansamblio čia pat salėje atliktos kantičkinės giesmės.

Kitoje sekcijoje Marijos kultas aptartas istoriniu bei socialiniu aspektais. Dr. Benas Ulevičius mariologinę doktriną pristatė patristinės grožio sampratos kontekste. Pamaldumą Marijai Seinų vyskupijoje XIX a. nagrinėjo kan. prof. habil. dr. Kęstutis Žemaitis (VDU). Marijos vaidmenį XIX a. pab.–XX a. šeimos gyvenime, buvusį neatsiejamą nuo kūdikio laukimo iki suaugusiojo mirties, skleidė doc. dr. Rasa Račiūnaitė-Paužuolienė (VDU), jos kultą žemaičių šermenių apeigose pristatė kun. doktr. Saulius Stumbras (Klaipėdos universitetas). Doktr. Darius Liutikas (Socialinių tyrimų institutas) supažindino su piligriminių kelionių tyrimais, o doktr. Aušra Kairaitytė (VDU) – su Marijos apsireiškimų traktuote lietuvių folklore.

Šeštadienio rytą konferenciją savo atvykimu ir pranešimu „Švč. M. Marijos pasirodymų vertinimo akcentai“ pagerbė Minsko-Mogiliovo arkivys-

kupas metropolitas dr. Tadeuzas Kondrusiewiczzius. Jis pabrėžė, kaip svarbu teisingai vertinti Marijos pasirodymus, kurie žmonėms yra reikšmingi, tačiau gali tolinti nuo to išgelbėjimo plano, kurį pristato Šventasis Raštas. Kita vertus, antireliginiais laikais, pasak arkivyskupo, apsireiškimai teikia dvasinę pagalbą, kviečia į atsivertimą, perspėja žmogų, kuris atsakingas už savo ateitį.

Tolesniuose pranešimuose apie Mariją feministinėje perspektyvoje kalbėjo doc. dr. Suzan Roll (Otavos Šv. Pauliaus universitetas, Kanada), o kun. dr. Andris Priede (Rygos teologijos institutas), kun. doc. dr. Rimas Skinkaitis (VDU), dr. Hendro Munsterman (Meylan-Grenoble teologijos centras, Prancūzija) Marijos kultą aptarė ekumeninio ir tarpreliginio dialogų perspektyvoje. Doc. dr. Elena Būgaitė (VDU) savo pranešime teigė, jog Dievo palankumas Marijai skirtas visai žmonijai. Uždavinį tikėjimo ugdytojams per Marijos paveikslą artinti mokinius prie Jėzaus kėlė prof. dr. Lucia Cojola Chiappetta („Roma TRE“ universitetas, Italija).

Dr. Elinos Naujokaitienės (VDU) ir doktr. Aušros Vasiliauskienės (VDU) pranešimuose aptartas Prancūzijos Marijos šventovių dvasinis magnetizmas, Švč. M. Marijos Ėmimo į dangų ir Vainikavimo siužetų vaizdavimas Lietuvos bažnyčių paveiksluose.

Konferencijoje patvirtinta, jog Marijos kultas tebėra svarbi katalikų tikėjimo dalis, vienijanti Europos tautas, stiprinanti jos krikščioniškąsias vertybes ir prisidedanti prie krikščioniškojo paveldo išsaugojimo. Kita vertus, dar svarbesnis už kulto apmąstymą yra vidinis ryšys su Marija – visų tautų Motina, apglėbiančia ir Lietuvą bei leidžiančia jai išlikti aukštos krikščioniškos kultūros šalimi.

Pilgriminis žygis balandžio 13 d. sekmadienį buvo ypatingas. Dangus, anot arkivyskupo, nelepino oru. Tačiau jaunimas – iš mūsų parapijos važiavo vienas autobusas skirtas būtent jam – patyrė tikrą išbandymą. Maždaug pusei jaunuolių į pilgriminį žygį važiavo pirmą kartą. Tai buvo pirmoji jų piligrimystės patirtis. Nelengva buvo patekti ten, kur pučia vėjas, šalta, kur reikia pėsčiomis keliauti tam tikrą atstumą, reikia susivokti, kas aplink vyksta. Ši patirtis buvo labai stipri ir – tuo labai džiaugiuosi – pozityvi. Niekas nepasakė, jog sušalo, nepatiko ar apskritai kam čia atvažiavo. Kai grįžome autobusu atgal, jaunimui sakiau: mes važiovome į Šiluvą, o kitą sekmadienį bus Marijos atsakomasis vizitas pas mus (į Palemono parapiją turėjo atkeliauti Šiluvos paveikslas kopija – red.). Spontaniška jaunimo reakcija išsiliejo plojimais. Šis gestas parodė, kad jų širdys paliestos, jie turi asmeninį ryšį su Marija.

Jau važiuodami į Šiluvą savo kelionę pavadėme Marijai, papasakojome, kas yra piligrimystė, susitarėme jos metu melstis už parapiją, prašyti visko, ko nori jaunuoliai, dėkoti Dievo Motinai už viską, už ką norima padėkoti, pavesti jai savo ateitį, kurios nežinome. Buvo džiugu matyti, kad jaunuoliai išties meldėsi, giedojo. Ir ši kelionė tikrai buvo jų ėjimas per Mariją, su Marija Viešpaties link.

Ses. Liucija Grybaitė FMA, Palemono parapija (liudijimas „Marijos radijo“ laidoje)

„Šiluva Žemaičių istorijoje“ pristatyta KTU bendruomenei

Balandžio 7 d. Kauno technologijos universiteto auloje šios aukštosios mokyklos bendruomenei pristatyta prof. kun. Stasio Ylos studija „Šiluva Žemaičių istorijoje“ (2007 m. išleista Kaune). Veikalą pristatė jo leidybos iniciatorius Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius. Nuo tiesioginių akademinų darbų pasitraukusius renginio dalyvius į istorinį ir dvasinį stabtelėjimą pakvietė Mildos

Zubavičiūtės smuiko melodija, kuria ir buvo pradėtas šis susitikimas.

Pristatyme dalyvavusius KTU vadovus – rektorių prof. Raimundą Šiaučiūną, senato pirmininką prof. dr. Ramutį Petrą Bansevicių, studijų prorektorių prof. Praną Žiliuką, Studentų reikalų tarnybos direktorių Andrių Guzavičių, dėstytojus bei studentus arkiv. S. Tamkevičius supažindino su istoriniu Marijos apsireiškimo Šiluvos apylinkėse XVII

amžiaus pradžioje kontekstu, Šiluvos bažnyčios istorija iki mūsų dienų.

Remdamasis S. Ylos knyga arkivyskupas atskleidė Katalikų Bažnyčios dramatišką įsitvirtinimą Šiluvoje ir visoje Žemaitijoje

įveikiant reformatų bandymus savintis katalikų žemes ir dvasinę įtaką tautai. Klausytojai turėjo galimybę pamatyti unikalias Šiluvos bažnyčios kūrimosi dokumentų, saugomų arkivyskupijos archyve, kopijas. Daug dėmesio skirta iškiliems Šiluvos bažnyčios dvasininkams, jaunųjų klausytojų dėmesys atkreiptas į jų pasišventimą, išsilavinimą ir darbštumą.

Domėtis Jubiliejaus žinia KTU bendruomenę pakvietė ir jos kapelionas kun. Kastytis Šulčius. Pabaigoje arkivyskupas atsakė į klausimus, kuriais išreikštas susirūpinimas dabarties visuomenės blogybėmis, kvietė tikėti vedančia Dievo ranka, o prisiminus sunkius Lietuvai istorijos amžius neprarasti vilties.

Mariologinė konferencija Marijampolėje

Balandžio 29 d. Marijampolės kolegijos Edukologijos ir socialinio darbo fakultete vyko Švč. M. Marijos apsireiškimo Šiluvoje 400 metų jubiliejui skirta mokslinė konferencija „Mariologiniai aspektai krikščioniškoje pasaulėžiūroje“. Ją surengė Lituanistikos ir religijos mokslų katedra kartu su Marijampolės kolegijos Tobulinimosi studijų centru bei VDU Katalikų teologijos fakulteto LKB istorijos centru.

Pastarojo centro vadovas dr. Alfonsas Motuzas pranešime kalbėjo apie įvairias liturginio pamaldumo Mergelei Marijai praktikas, vietas ir tradicijas. Kauno kunigų seminarijos vice-rektorius ir KTF VDU dėstytojas kun. Rimas Skinkaitis pristatė požiūrį į Mariją protestantiškoje tradicijoje, kurioje

ji gerbiama kaip mūsų tikėjimo sesuo, iškilus pasitikėjimo Dievu pavyzdys, o jos vieta Bažnyčioje regima teocentrinėje, kristocentrinėje perspektyvoje.

Marijampolės kolegijos kapelionas, KTF VDU dėstytojas kan. Kęstutis Žemaitis supažindino su Švč. Mergelei Marijai skiriama vieta ortodoksų Bažnyčioje, pagerbiančioje ją Dievo Gimdytojos (*Theotokos*), Visos-šventos (*Panagia*), Naujosios Ievos ir kitais titulais, su pagarba ir meile vaizduojančioje ją ikonose. KTF VDU dėstytojas kun. Romualdas Dulskis šiandieninės postmodernios teologijos perspektyvoje pažvelgė į septynis tradicinius Švč. Mergelės Marijos skausmus ir džiaugsmus. Marijampolės kolegijos dėstytojas kun. Remigijus Gaidys pristatė Šilu-

vos istoriją, jubiliejinių metų tradiciją Bažnyčioje bei su jais susijusių atlaidų, piligriminių kelionių prasmę.

Marijampolės kolegijos dėstytoja Vida Mickuvienė apžvelgė žodžius, kuriais Dievo Motina pagerbiama lietuvių poezijoje. Birutė Zaveckienė kalbėjo apie Švč. Mergelę Mariją lietuvių prozoje. Vida Balickienė pristatė Folkliarų judėjimą, kurio oficialus pavadinimas yra „Marijos veikimas“.

Pagal Vilkaiviškio vyskupijos interneto svetainės informaciją

KITI JUBILIEJAUS DARBAI IR SUMANYMAI

Maldos budėjimas Bazilikoje

Tautų Sekminės Šiluvoje

Gegužės 10–11 dieną Šiluvoje, kartu su kitomis pasaulio šalimis dalyvaudama tarptautiniame projekte (*iniciatoriai – International Catholic Charismatic Renewal Services*), Lietuva šventė Tautų Sekmines. Vienuolikos dienų programoje, kai laukdamos Sekminių daugybė bendruomenių, parapijų, vyskupijų buvo įsitraukusios į maldos devyndienį, Sekminių vigiliją ir iškilmės Šiluvoje tapo atsivėrimo Šventosios Dvasios veikimui, krikščioniško džiaugsmo ir bendrystės Dvasioje išgyvenimo švente. Joje dalyvavo maldos grupių, katalikiškų bendruomenių „Naujoji sandora“, „Gyvieji akmenys“, „Ugnies vaikai“, „Dievo mėnuliai“ ir kt. nariai iš daugybės Lietuvos parapijų bei vietovių, taip pat įvairių kongregacijų seserys vienuolės.

Sekminių vigilija šeštadienio vakare prasidėjo novena ir šv. Mišiomis pilnoje žmonių Švč. M. Marijos Gimimo bazilikoje. Eucharistijos liturgijai vadovavo Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis.

Po šlovinimo maldos konferenciją „Budėjimas maldoje laukiant Sekminių malonės“ vedė Vincas Kolyčius, kvietęs apaštalų pavyzdžiu malda atverti savo širdis Šventosios Dvasios išsiliejimui. Nuo 22 val. pradėtas Švč. Sakramento garbinimas ir tylia malda, ir šlovinimo giesmė, ir Rožiniu (Garbės slėpiams vadovavo t. Gediminas Numgau-

dis OFM ir ses. Ignė Marijošiūtė MVS) truko visą naktį. Paryčiui patys išvermingiausiai dalyvavo Švč. Sakramento procesijoje į Apsireiškimo koplyčią. Daugybė žmonių, dalyvavę 23 val. vykusiose Sutaikinimo pamaldose, kurioms vadovavo kun. Kęstutis Kėvalas, atliko individualią išpažintį – 14 kunigų baigė tarnavimą klausyklose tik vidurnaktį.

Sekminių iškilmė sekmdienį vyko saulės nutviekstoje aikštėje priešais Baziliką; tarp gausybės maldininkų buvo ypač daug vaikų, jaunimo, papuošusio šventę spalvingomis vėliavėlėmis, balionais ir meile Viešpačiui žaižaruojančiais šūkais.

Konferenciją „Kodėl švenčiame Sekmines?“ vedęs kun. Robertas Šalaševičius, Vilniaus kunigų seminarijos rektorius, linkėjo šiai jaunatviškai ir atviros širdies miniai suprasti, kad laukiama Šventoji Dvasia yra dieviškasis Asmuo, tas pats, kuris suteikė galią apaštalams būti tuo, kuo Kristus norėjo. Ir šiandien, kunigo teigimu, šventoji Dvasia teikia galimybę būti žmogumi pagal Dievo planą, ji, kaip ge-

rosios samarietės vanduo, teikia gyvybę, o kiekvienam Bažnyčios nariui – jo tarnystei reikalingiausių dovanų.

Apie gyvenimą pripildančią Sekminių malonę dalijosi Rūta Šalaševičienė („Gyvieji akmenys“), kun. Marius Žitkauskas, Vilniaus Dievo Gailestingumo šventovės vikaras ir arkivyskupijos jaunimo centro dvasios vadovas, sesuo benediktinė Agnietė Ivaškevičiūtė. Vėliau aikštę užliejo sutartinai giedama Šventosios Dvasios litanija.

Šv. Mišių įvade mons. Gintaras Grušas tvirtino, jog Viešpats yra be galo dosnus ir maloningas, nes siunčia Šventąją Dvasią su tiek dovanų, kad žmogus yra per silpnas jas visas priimti. Susirinkusieji paraginti atverti širdis, šlovinti, prašyti, leisti Viešpačiui apdovanoti, dėkoti ir džiaugtis jo dosnumu.

Sekminių iškilmų Mišių liturgijai vadovavo arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, koncelebravo Vilniaus, Kauno, Vilkaviškio, Telsių, Kaišiadorių vyskupijų dvasininkai. Savo homilijoje ganytojas mėgino atsakyti, ar Lietuva, kurioje daug nevilties, netikėjimo, ir žmonės, skęstantys materializmo liūne, yra pasirengę Sekminių stebuklui, kurio reikia visiems ir ypač šeimoms. „Sekminių kelias, kuriuo eiti kviečiamas kiekvie-

Sekminių iškilmės

nas žmogus, – tai atgailos, atsivertimo ir kasdienės bendrystės su Jėzumi kelias“, – sakė ganytojas ir kvietė būti Evangelijos žinios ir tikro džiaugsmo nešėjais savo aplinkoje ir Tėvynėje.

Pavakare Šiluvoje skambėjo krikščioniška muzika. Šventosios Dvasios pripildymo džiaugsmu dalijosi grupės

Užtarimo malda

„Benas ir Zigmas“, „Bitė“, „A4“, Artūras Chalikovas, merginų grupė „Icon“ iš Kretingos. Džiaugsmas liejosi ir judesiais drauge šokant Senosios Sandoros tautos (žydų) šokius.

Pirmadienį, gegužės 12 d., atsiliepdami į Viešpaties raginimą eiti į pasaulį

ir skelbti Evangeliją, Kretingos pranciškoniškasis jaunimas, „Naujosios Sandoros“, „Gyvųjų akmenų“ nariai, Vilniaus kunigų seminarijos auklėtiniai, Kauno kunigų seminarijos parengiamojo kurso ugdytiniai, kunigai Donatas Šukys, Kęstutis Kėvalas, Šiluvos klebonas Erastas Murauskas ir sesuo benediktinė Celina Galinytė su evangelizacine misija lankėsi Šiluvoje, Žaiginyje bei šešiose Raseinių mokyklose ir šlovinimu, liudijimais, vaidinimais skelbė „įstabius Viešpaties darbus“.

Šiluva laukia jaunimo

Kauno arkivyskupijos Jaunimo centro iniciatyva nuo 2007 m. lapkričio pradėta įgyvendinti evangelizacinė programa, kuria Jubiliejaus žinia skleidžiama Kauno miesto parapijose susitinkant su jaunimo grupėmis. 45 minučių programą sudaro malda, giesmė, 5 min. pasakojimas apie apsireiškimo istoriją bei jos žinios prasmę šiandien, rodomas trumpas filmukas apie Šiluvą. Savo tikėjimą bendraamžiams paliudija du jaunuoliai – Mantas ir Simona. Susitikimuose jauni žmonės pakviečiami rašyti laiškus Marijai (jie programos rengėjų sumanymu bus vežami į Šiluvą, o autoriai, atvykę į Jubiliejaus iškilmes, galės atsimti tarsi Marijos „perskaitytus“ – ras palaimintus užrašytus savo troškimus ir viltis). Susitikimuose dalyvauja ir parapijose Sutvirtinimo sakramentui besirengiantis jaunimas.

Jauni žmonės kviečiami iki Jubiliejaus būti drauge ir malda. Nuo lapkričio kviečiama įsitraukti į Rožinio maldos akciją kas vakarą 22 val. Iki rudens kiekvienas mėnuo turi savo intencijas, artimas ir suprantamas jaunam žmogui. Tarp maldų už artimuosius, šeimas, meldžiamasi už jaunimo pilietiškumą, tautiškumą, vienybę su pasaulio jaunimu Kristuje. Intencijomis siekiama jauno žmogaus susitikimo su Jėzumi, draugystės su Marija. Malda rugšėjį siejama su pašaukimo klausimu, kurį rimtai svarstyti šiandienos jaunimui itin svarbu.

Kauno arkivyskupijos Jaunimo cen-

tras parengė projektą, padėsiantį rengti informacijos savanorius, kurie galėtų rašyti pranešimus apie krikščioniškus renginius. Rudenį projekto dalyviai laikys egzaminą „Šiluvos jubiliejus žiniasklaidoje“, jiems bus įteikti pažymėjimai.

Akademinės sielovados darbuotojai, Šiluvos Dievo Motinos paveikslu kopijai lankantis Švč. Sakramento (studentų) koplyčioje, buvo sudarę programą ir į ją pakvietę aukštųjų mokyklų bendruomenes.

Pasak arkivyskupijos Jaunimo centro referentės Linos Žadvydaitės, Šiluva laukia jaunų žmonių iš visos Lietuvos; jų, beje, Šilinių atlaiduose kasmet daugėja. Jau numatyta speciali Jaunimo dienos programa, kuri, tiesa, netelpa vienos dienos rėmuose ir prasidės šeštadienį, rugšėjo 6 d., Raseiniuose, iš

kur po šv. Mišių jaunimas išeis į Šiluvą. Pakeliui Dubysos slėnyje, prie kryžiaus, žyminčio piligrimystės pradžią, vyks susitikimas su Šiluvos parapijos jaunimu, agapė. Šiluvoje pasveikinę Mariją Apsireiškimo koplyčioje galės praleisti vakarą prie bičiulystės lauko. Sekmadienį, rugšėjo 7 d., Jaunimo šventėje bus prašoma Viešpaties laiminti Lietuvos jaunimą, meldžiama Šventosios Dvasios dovanų ir malonės atpažinti savo pašaukimą.

Tikimasi, kad į Šiluvą Jubiliejaus švęsti atvyks bičiulių iš Kelno, Drezdeno-Maiseno arkivyskupijų, galbūt Arijos ir kitų kraštų. Norintys kviečiami registruotis iki rugpjūčio 1 d. Kauno arkivyskupijos Jaunimo centre tel. (37) 322 578, el. p. kajd@gmail.com (nepilnamečius turi lydėti suaugęs vadovas).

Atsinaujinimo diena „Marija – Bažnyčios veidrodis“

Balandžio 13 d. Kaune, VDU didžiojoje salėje, vyko antroji Šiluvos Jubiliejui skirta Atsinaujinimo diena „Marija – Bažnyčios veidrodis“. Konferenciją „Marijos atvirumas Šventajai Dvasiai – mūsų gyvybės versmė“ vedė svečias iš JAV dr. Peteris Williamsonas. Penkioliką kartą su evangelizacine misija Lietuvoje viešintis prelegentas kvietė atpažinti Marijos paveiksle tai, kam esame pašaukti. Antrąją konferenciją „Marijos paklusnumas Viešpačiui – mūsų šventumo kelias“ vedė mons. dr. Artūras Jagelavičius. Paiteikdamas praeities ir dabarties dvasinių mokytojų, šventųjų minties pavyzdžių monsinjoras kvietė svarstyti klusnumo dorybę (daugiau minčių skaityti 2–3 p.).

Dalyviai šiltai plojo Evangelizacinės mokyklos iš Žemaitijos jauniems nariams: 11 moksleivių, pasitelkdami žodį, judesį, muziką, parodė keletą evangelizacinio pobūdžio improvizacijų apie neretai dramatišką savęs ir Jėzaus atradimą savo aplinkoje.

Po pietų įvairūs dvasinio atsinaujinimo šaltiniai buvo aptarti darbo gru-

pelėse. Švč. M. Marijos Nekaltojo Prasidėjimo vargdienių seserys pasidžiaugė kaip tik tądien minėtu savo steigėjo pal. Jurgio Matulaičio gimtadieniu ir pasidalijo džiaugsmu turėti tarnystės kelyje gyvenimo Marijos mokykloje pavyzdį. Marija palaimintajam buvusi vilties ženklas, amžinybės garantas, žmogaus menkumo ir Dievo didybės paralelė. Apie dvasinio brendimo pamokas Marijos mokykloje liudijo ses. Rozana Graulich ir Aušros Vartų Marijos bei Teresėlės bendruomenės nariai ir bičiuliai. Pasak jų, Marijos gyvenimas – pavyzdys šiandien, į kurį verta žiūrėti dabar, kad vėliau būtume su ja garbėje.

Dalyvavusieji grupelėje, kuriai vadovavo dr. P. Williamsonas, turėjo progą pagilinti Šventosios Dvasios krikšto supratimą. Auditorijoje, kur Evangelizacinės mokyklos studentai skelbė Gerąją Naujieną jauniems renginio dalyviams, kaip ir reikėjo tikėtis, aidėjo giesmės, jaunuoliai buvo kviečiami atnaujinti tikėjimą. Apie netikėtus Dievo vedimo kelius liudijo klausytojų bendraamžiai.

Pavakare Eucharistijos liturgijos įvadui vadovavo Vilkaviškio vyskupijos kun. Vaidotas Labašauskas. Kodėl Mišios kai kuriems atrodo nuobodžios, kaip nenuklysti į jų išorės sureikšminimą, kaip ateiti į jas ne tik su noru gauti, bet ir duoti – siekiant geriau tai suprasti siūlyta prašyti Šventosios Dvasios pagalbos.

Eucharistijos šventimui vadovavo Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, atskubėjęs iš tądien Šiluvoje vykusių piligriminės kelionės. Atsinaujinimo dienos dalyvius ir rengėjus pakvietė Gerojo Ganytojo ir Pasaulinės maldų už pasaulimus sekmadienį pratęsti Šiluvoje vykusią maldą už kunigus, kad Viešpats siųstų Lietuvai daugiau pašaukimų. Homilijoje drąsino jaunus žmones nebijoti savo tikėjimo sekularioje aplinkoje, atkreipė dėmesį į bendruomenių vaidmenį brandinant naujus pašaukimus.

Kauno arkivyskupijos spaudos tarnyba

Baigėsi piešinių ir rašinių konkursas

Baigėsi Jubiliejui skirtas Kauno arkivyskupijos Katechetikos centro ir švietimo bei ugdymo skyrių surengtas piešinių ir rašinių konkursas. 2007 metais prasidėjęs konkursas vyko keliais etapais: moksleivių darbai pirmiausia buvo vertinami mokyklose, geriausi jų – dekanatų metodiniuose centruose. Vertinimo komisijai teko nelengva užduotis iš 80 darbų atrinkti kūrybiškiausiai spalvomis, formomis ar žodžiu prabilusius apie Marijos žinią Šiluvoje, paliudijusius savo tikėjimą. Visi dalyviai bus apdovanojami padėkos raštais, o nugalėtojai pagerbti dovanėlėmis didesniame arkivyskupijos renginyje. Skelbiame konkurso laimėtojus pagal amžiaus grupes:

1–4 klasės (piešiniai): **Neda Vaičiu-**

lytė – Kauno Veršvų vid. m-kla, 3 klasė (žr. iliustraciją), **Marija Kšivickaitė** – Kauno Dainavos vid. m-la, 2c klasė;

5–8 klasės (piešiniai ir rašiniai): **Karolina Gordejėvaitė**, Kauno Dainavos vid. m-la, 5b klasė, **Kęstutis Kurapka** Kauno Šančių vid. m-la, 6 kl.;

9–12 klasės (piešiniai ir rašiniai): **Agnė Latkauskaitė**, V. Kudirkos vid. m-la, 11b klasė; **Jovita Lizūnaitė**, Ukmergės A. Smetonos gimnazija 2b G (10 kl.); Raseinių „Šaltinio“ vid. m-los 10 klasės mokinės **Rūtenės Merklopaitės** darbas „Lietuva – Marijos žemė“ pripažintas originaliausiu.

Geriausius kūrybinius darbus – „Laiškus Švč. Mergelei Marijai“ sukūrė **Andrius Dzedulionis** ir Kauno mecha-

nikos mokyklos AK7/3 grupė bei Kauno Vilijampolės vidurinės mokyklos 9b klasės moksleivė **Gabija Morkeliūnaitė**.

„Pabudo stebuklais garsi Šiluva“

Sunku išsakyti džiaugsmą ir dėkinumą už galimybę gyventi Jubiliejiniais Dievo Motinos apsireiškimo Šiluvoje metais. Pirmąkart apie Jubiliejų išgirdau 2006 m. rugsėjį, kai su būreliu moksleivių atvykome į Jaunimo dienas Šiluvoje. Jau tada arkivyskupas Sigitas Tamkevičius prašė nuoširdžiai melstis, kad Dievas laimintų darbus, kuriuos teks atlikti iki iškilmių.

Prisimenu, kaip giliai mus palietė Dievo malonė, paskatinusi melstis ir rengtis Jubiliejui. Dievo Motinos skundas Šiluvoje vertė susimąstyti, kaip mes XXI a. galėtume garbinti Kristų. Giesme pritariant gitarai? Tylioje maldoje prie Švenčiausiojo Sakramento? Gerai darbas artimui? Vidurnakčio Eucharistinė-

je procesijoje aplink Šiluvą su žiburiais rankose? Piligriminiame žygyje į Šiluvą liudijant meilę ir ištikimybę protėvių tikėjimui? O gal tyra širdimi, pasirengusia patarnauti artimui? Tokias širdis į Šiluvą atveža savanoriai, kurie spinduliuoja Kristaus šviesą visiems atvykusiems į atlaidus. Yra daugybė būdų, kaip garbinti Dievo Sūnų. Prieš 400 metų Šiluvoje apsireiškusi Dievo Motina prašė atstatyti kadais sugriautą bažnyčią... O mes – ar mylime, ar renkamės į bažnyčią, kad pagarbintume Dievo Sūnų? Kodėl vis atardame svarbesnių dalykų už sekmdienio šv. Mišias, teisinamės ir priverčiame Jėzų vis kantriau laukti?..

Šiomet Kauno Švč. Jėzaus Širdies (Šančių) parapijoje surengėme eilėraščių konkursą „Pabudo stebuklais garsi Šiluva“. Jam rengėsi trijų mokyklų moksleiviai. Po pirmojo etapo, vykusio „Žiburio“, Vaižganto ir I pradinėje mokyklose, Vaižganto mokykloje geriausi skaitovai atvėrė savo širdis ir lūpas Marijai. Konkurso dalyviai

G. Plerpaitė, A. Šyvis, L. Noreika, J. Dimšaitė, R. Matusevičiūtė, M. Karpavičiūtė, A. Žemgulytė savo eilėraščius žada skaityti parapijoje vaikams, šiais Jubiliejiniais metais besirengiantiems priimti Pirmąją Komuniją. Juk mūsų Bažnyčia gali didžiuotis, turėdama Šiluvos Dievo Motinos paveikslą, vaizduojantį Švč. Mergelę ant akmens su Kūdikiu rankose.

Dauguma skaitovų deklamavo Laccrimos eiles. Nobelio premijos laureato I. Bunino eilėraščių „Prieš rasą“ skaitė M. Vainiūtė. Esam dėkingi „Kregždutės“ redakcijai; laikraštėlyje suradome T. Rimulaitės „Baltasparnę koplyčią“, J. Minelgos „Tau, Marija“ ir kitų eilių. Pats didžiausias džiaugsmas dalyviams buvo padėkos raštai, parengti dailės mokytojos A. Migonienės. Juose tarp Šiluvos bazilikos bokštų įkomponuotas stebuklingasis paveikslas, iš kurio ramiai žvelgianti Dievo Motina tarsi šiandien kiekvieno klausia: „Kadaise čia buvo garbinamas mano Sūnus, o dabar...?“ Kaip yra dabar?

Nuoširdžiai įsiklausykime į šį Dievo Motinos skundą, kad suprastume, ką turėtume daryti, kad pabustų ne tik Šiluva, bet ir visa Marijos Žemė.

Tikybos mokytoja ses. Dalia Uscilaitė,
Švč. Jėzaus Širdies (Šančių) parapija

<...> Geroji Dievo Motina! Mūsų mokykloje mokosi daug vaikų, kuriuos paliko artimiausi žmonės – mamos. Paliko ne savaitei, ne mėnesiui ir net ne metams. Išvažiavo uždariauti į tolimus kraštus, nes Lietuvoje neturi kuo pamaitinti vaikų, nes čia uždirbtų pinigėlių užtenka tik mokesčiams.

Kai kurie mūsų draugai jau po kelerius metus nematė savo motinų, kiti susitinka tik kartą per metus, per atostogas. Jos nelydi savo vaikų gyvenimo kelyje, nemato, kaip per kelerius metus jie iš išdykusių berniūkščių ir paauglių virsta suaugusiais vyrais.

Mergelė Marija, net per didžiausią katalikišką šventę, Tavo Sūnaus Jėzaus gimimo dieną, daugelis mūsų draugų nebūna kartu su savo motinomis. Kai kurios šeimos taip išsklaidytos po pasaulį, kad Lietuvoje nelikę nė vieno artimo žmogaus. Kūčių vakarą tokių šeimų vaikai vaikšto po ištuštėjusį miestą, nes neturi su kuo susėsti susikaupimo vakarienės.

Padėk mūsų Motinoms, Mergelė, sugrįžti į Lietuvą, parodyk kelią namo, nes mūsų draugams reikia ne duonos ir pramogų, bet ir motiniškos meilės ir šilumos. Suteik mums galimybę žengti į gyvenimą lydimiems rūpestingų mamų žvilgsnių. Kaip puiku būtų, jeigu po dvejų su puse metų į diplomų įteikimo šventę visus mūsų draugus atlydėtų mamos.

Suteik jėgų ir kantrybės mūsų močiutėms, tetoms, kaimynėms, kurios rūpinasi be motinų likusiais vaikais, mėgindamos bent iš dalies atstoti tolimuose kraštuose vargstančias motinas.

Iš VŠĮ Kauno mechanikos mokyklos AK7/3 grupės rašinio,
užrašyto Andriaus Dzedulionio, mokytoja Judita Meiglaite

Aušros Vartų koplyčia Vilniuje

Aušros Vartų istorija

Jie pastatyti XVI a. pradžioje, kai Vilniaus gyventojai paprašė Lietuvos didįjį kunigaikštį Aleksandrą užuot šaukus į karą leisti aptverti miestą gynybine mūro siena. Manoma, jog pavadinimo „Aušros Vartai“ kilmė susijusi su Mergelės Marijos – Aušros Žvaigždės kultu.

Viduramžiais ant vartų dažnai būdavo kabinami šventi paveikslai, saugantys miesto gyventojų ramybę. 1626 m. įsikūrę basieji karmelitai jau rado miestiečių gerbiamą Dievo Motinos paveikslą. Jų globojama ši vieta tapo išskirtinė. 1671 m. paveikslui pastatyta medinė koplyčia, sauganti nuo lietaus, vėjo bei piktadarių, 1702 m. Vilnių užėmus švedams, uždrausta viešai garbinti paveikslą. Vaduojant vartus, nukentėjo ir Dievo Motinos atvaizdas – jį perskrodė kulka. Koplyčiai sudegus, 1712–1715 m. pastatyta nauja mūrinė koplyčia. Nežymiai rekonstruota 1829 m., ji ir šandien saugo garsųjį paveikslą. 1789–1799 m. pagal Pietro de Rossi projektą maldininkams pastatyta galerija su vidiniais laiptais į koplyčią. Iš pagarbos stebuklingam, tiek katalikų, tiek ortodoksų gerbiamam paveikslui Vartų nesunaikino carinė valdžia, kurios nurodymu 1799–1802 m. nugriauta miesto siena.

1844 m. už sukilėlių palaikymą karmelitai išvaryti iš vienuolyno, kuris atiteko stačiatikiams, o Šv. Teresės bažnyčia kartu su Aušros Vartų koplyčia liko katalikams.

Švč. M. Marijos, Gailestingumo Motinos, paveikslas

Apie jo kilmę yra įvairių nuomonių. Nauji tyrimai rodo, jog jis sukurtas apie XVII a. nežinomo dailininko. Vėliau ne kartą perpieštas, rankos – net aštuonis kartus. Manoma, jog Aušros Vartų Marija nutapyta apie 1620–1630 m. pagal Nyderlandų dailininko Martino de Voso (1532–1603) sukurtą pavyzdį, veikiausiai remiantis graverio Thomo de

Leu atliktu raižiniu. 1670 m. paveikslas pradėtas puošti tauriaisiais metalais.

1700 m. ir 1750 m. paveikslas vainikuotas karūnomis. 1927 m. liepos 2 d. popiežius Pijus XI palaimino naujas karūnas, padarytas iš žmonių suaukoto aukso. Deja, prasidėjus Antrajam pasauliniam karui, karūnos buvo taip gerai paslėptos, kad jų likimas nėra žinomas iki šiol. Paveikslas restauruotas 1993 m.

Aušros Vartų Madona maloninškai žvelgia į susirinkusią ties koplyčia minią. Nė vienas žmogus čia nepraeis, nepakeldamas į ją akių. Stebuklais garsėjantis paveikslas – pripažinta religinė ir istorinė relikvija.

Pamaldumas

Manoma, jog Aušros Vartų Švč. M. Marijos atvaizdo viešo gerbimo pradžia sietina su 1655–1661 metų karais su Maskva. Miestelėnai, saugodami miesto vartus, meldė Marijos užtarimo. Sakoma, kad naktimis virš miesto danguje pasirodydavęs Aušros Vartų Dievo Motinos atvaizdas. Atsidėkojant už globą, 1671 m. paveikslas imtas puošti Vilniaus auksakalių auksuoto sidabro drabužiu.

Nuo 1735 m. lapkričio antrą savaitę pradėta švęsti Dievo Motinos globos šventė. Ji virto iškilmingais aštuonių dienų Gailestingumo Motinos atleidais. Kiekvieno mėnesio 16-ąją švenčiami mažieji atleidai.

Apie Aušros Vartus sukurta daugybė liaudies padavimų ir giesmių. Daugelis jų turi ir religinį, ir patriotinį atspalvį. Aušros Vartų Madona vadinta „Didžiąja Gedimino miesto Apgynėja“, „Lenkijos Karalienė“, „Lietuvos Kunigaikštienė“. Eilėmis šventovę garsino Adomas Mickevičius, Maironis, Bernardas Brazdžionis, Petras Vaičiūnas, Kazys Bradūnas ir kt. Kompozitorius Stanislovas Moniuska sukomponeavo keturias Aušros Vartų lotyniškas litanijas.

Neseniai pradėta nauja tradicija – Šviesos kelio procesija Dievo Gailestin-

gumo aštuondienį nuo Aušros Vartų iki Dievo Gailestingumo šventovės. Dalyvauja įvairių krikščioniškų konfesijų tikintieji, apmąsto Kristaus Prisikėlimo slėpinį ir dėkoja Dievui už Jo gailestingumą. Šis kelias – mūsų kelio į krikščionių vienybę bei pašaukimo skelbti Gerąją Naujieną simbolis. Taip pat Aušros Vartų koplyčioje užbaigiama procesija su Švč. Sakramentu per Devintines.

Šv. Teresės parapijos bendruomenė siekia atgaivinti tradiciją – giesmėmis padėkoti Marijai už Vilniaus globą. Gegužę Aušros Vartuose šiomet vyko „Maldos už Vilniaus miestą“ dienos.

Aušros Vartų šventovė gausiai lankoma viso pasaulio piligrimų, kurie atvyksta čia paprašyti Dievo Motinos ar padėkoti jai už išklaustas maldas pačiose beviltiškiausiose situacijose. Votais nuklota koplyčia yra it tyli tų nepaprastų įvykių liudytoja.

Lietuvoje yra penkiolika Aušros Vartų titulo bažnyčių, JAV – penkios, Argentinoje ir Kanadoje – po vieną. Vatikane, Šv. Petro bazilikoje, yra lietuvių įkurta Aušros Vartų koplyčia. 1993 m. rugsėjo 4 d. Jonas Paulius II Aušros Vartuose kalbėdamas Rožinio maldą sakė to troškęs dar tuomet, kai vos prieš mėnesį garbingą popiežystės našta meldėsi lietuviškoje koplyčioje Vatikane.

Kun. Algirdas Toliatas
Daugiau žr. www.ausrosvartai.lt

RENGINIAI IR ŠVENTĖS PASITINKANT ŠILUVOS JUBILIEJŲ

2008 m. birželis – rugpjūtis

MARIJOS DIENA ŠILUVOJE –

Birželio 13 d. Jonavos dekanato piligriminė kelionė

Liepos 13 d. Raseinių dekanato piligriminė kelionė

Rugpjūčio 13 d. Ukmergės dekanato piligriminė kelionė

* ŠILUVOS MARIJOS PAVEIKSLO KELIONĖ

KAUNO MIESTE balandžio 6 d. – rugpjūčio 30 d.

Gegužės 18 d. – birželio 1 d.

Pal. arkiv. Jurgio Matulaičio (Eigulių) bažnyčia

Birželio 1–8 d. Šventojo Kryžiaus (karmelitų) bažnyčia

Birželio 8–15 d. Šv. Antano Paduviečio (Naujamiesčio) bažnyčia

Birželio 15–22 d. Švč. Jėzaus Širdies (Šančių) bažnyčia

Birželio 22–29 d. Gerojo Ganytojo (Dainavos) bažnyčia

Birželio 29 d. – liepos 6 d. Šv. Juozapo (Vilijampolės) bažnyčia

Liepos 6–13 d. Šv. Mikalojaus (benediktinių) bažnyčia

Liepos 13–20 d. Šv. Gertrūdos (marijonų) bažnyčia

Liepos 20–27 d. Švč. M. Marijos Ėmimo į dangų (Vytauto Didžiojo) bažnyčia

Liepos 27 d. – rugpjūčio 3 d. Šv. Jurgio Kankinio (pranciškonų) bažnyčia

Rugpjūčio 3–10 d. Šv. arkang. Mykolo (Igulos) bažnyčia

Rugpjūčio 10–17 d. Švč. M. Marijos Apsilankymo pas Elzbietą (Pažaislio) bažnyčia

Rugpjūčio 17–24 d. Šv. Pranciškaus Ksavero (jėzuitų) bažnyčia

Rugpjūčio 24–30 d. Šv. apaštalų Petro ir Povilo arkikatedra bazilika

PAMALDOS ŠILUVOJE

ŠVENTOSIOS MIŠIOS

BAZILIKOJE

Sekmadieniais **8, 10 ir 12 val.**

Šeštadieniais **10 val.**

Šiokiadieniais **12 val.**

Kiekvieną mėnesio 13 dieną **9, 12 val.**

KOPLYČIOJE

Šiokiadieniais ir šeštadieniais

vasaros laiku **19 val.**

Kiekvieną mėnesio 13 dieną **8, 10 val.**

ROŽINIO MALDA

Šeštadieniais Bazilikoje **14 val.**

Kasdien prieš vakaro šv. Mišias

ŠVČ. M. MARIJOS
APSIREIŠKIMO ŠILUVOJE 400 m.
JUBILIEJAUS ŠVENTIMAS
2008 m. rugsėjo 6–15 d.

Pagrindinės iškilmės – rugsėjo 14 d.

Išsami programa skelbiama
parapijose, www.siluva.lt

TURINYS

Marijos vaidmuo Lietuvos gyvenime milžiniškas	1
2008-ieji – Dievo Motinos metai Šiaulių vyskupijoje	2

Atrasti naują gyvenimą Jėzuje Kristuje

Kad ir mumyse gyventų Dievo Dvasia	2
------------------------------------	---

Eucharistiniai kongresai ir šventės

„Duok Tave, Jėzau, karštai mylėti“	4
------------------------------------	---

Piligriminės kelionės į Šiluvą

„Neleiski, Marija, keliauti vieniems“	6
---------------------------------------	---

Šiluvos Marijos paveikslo kelionė

„Akių slaptinam Tavo grožį“	8
-----------------------------	---

Jubiliejų – su pasaulio lietuviais

Vienos Motinos apglėbti vaikai 11	
-----------------------------------	--

Šiluva kultūriniu žvilgsniu

Mokslinė konferencija „Šiluva Lietuvos kultūroje“ Kaune	14
VDU teologinė konferencija apie Marijos kultą Europoje	16
„Šiluva Žemaičių istorijoje“ pristatyta KTU bendruomenei	18
Mariologinė konferencija Marijampolėje	18

Kiti Jubiliejaus darbai ir sumanymai

Tautų Sekminės Šiluvoje	19
Šiluva laukia jaunimo	20
Atsinaujinimo diena „Marija – Bažnyčios veidrodis“	21
Baigėsi piešinių ir rašinių konkursas	21
„Pabudo stebuklais garsi Šiluva“	22

Marijos šventovės Lietuvoje

Kun. Algirdas Toliatas	
Aušros Vartų koplyčia Vilniuje	23

Šiluvos žinia. Parengė ir išleido Kauno arkivyskupijos kurija. Redaktorė Dalė Gudžinskienė, dailininkė Silvija Knezekytė.

D. Chmieliausko, S. Gudaičio, A. Kazlos, J. Klemano, S. Knezekytės, D. Šmerauskaitės, D. Ulevičienės ir parapijų archyvų nuotraukos.

Informacijos laukiama el. p. info@kn.lcn.lt, tel. (37) 40 90 25.

2008 m. © Kauno arkivyskupija. Rotušės a. 14 A, Kaunas.

Išsamiau apie pasirėngimą Jubiliejui žr. www.siluva.lt